

LETSELSCHADE NEWS

JAARGANG 7 - NUMMER 28 - HERFST 2017

GRATIS
ABONNEMENT VOOR
PROFESSIONALS
Meld aan via de site!

**HENK MULDER OVER
ER BLIND VOOR GAAN**

**MARIE AUGUSTIJN, MANTELZORGMAKELAAR OVER
MANTELZORG DOE JE SAMEN**

**JOHN DE BEER OVER
HET 20-JARIG JUBILEUM VAN PEOPIL**

VOORWOORD

SCHOOLVOORBEELD

Voor u ligt weer een nieuw editie. Elke keer verbaas ik mij over de mooie en interessante verhalen die we als redactie kunnen brengen. Onze vormgeefster maakt het ook elke keer weer een feest om er doorheen te bladeren en u te triggeren een van de vele inspirerende verhalen tot u te nemen. Als hoofdredacteur en sponsor van het blad, heb ik het team eens goed bedankt met een dagje zeilen.

Voor de pret op het water had ik een jonge fanatieke topzeiler gevraagd ons iets te vertellen over de enorme innovatie die we in de zeilsport zien. Weet u bijvoorbeeld dat er tegenwoordig Olympische baanwielrenners meegaan op de boot om voldoende druk bij elkaar te fietsen om de enorme zeilen te kunnen bedienen? Op de vraag wat volgens hem die innovatie steeds verder doet gaan, antwoordde hij stellig; geld en de wil om te winnen. Wat betekent dat voor de letselschadebranche? Geld lijkt er steeds minder te zijn, gezien de scherpe premies. En als er één wint, moet de ander toch verliezen?

Natuurlijk gaat het dan dus nog meer over te trachten tot win/win-situaties te komen. Geld besparen door het slachtoffer zoveel mogelijk te helpen weer zichzelf te redden na een ernstig ongeval. Natuurlijk moeten diegenen die over dat geld beschikken er steeds bewust van worden gemaakt, dat ook bij ons de kost voor de baat uitgaat. Een magazine zoals het onze draagt hieraan bij, zo is onze overtuiging uiteraard.

Letterlijk schoolvoorbeeld van innovatief investeren in slachtoffers, is hoe het is gegaan met Henk, die we met square academic cap op de cover hebben afgebeeld. En jawel, u ziet het goed, het kwastje hangt naar links en dat betekent dat Henk is afgestudeerd. Nu zult u denken, dat gebeurt wel vaker, maar de prestatie van Henk is toch echt een heel bijzondere. In het eerste jaar van zijn studie raakt hij immers door een bromfietsongeval zijn zicht blijvend kwijt en moest hij er na langdurige revalidatie blind voor gaan, zoals de titel van de bijdrage ook luidt. Ongekende wilskracht en innovatie, maar ook investeren door de aansprakelijke verzekeraar, hebben tot dit succes geleid. Capje af voor Henk en de mensen die hem hebben geholpen zijn droom waar te maken!

Verder in deze editie aandacht voor Perspectief Herstelbemiddeling middels het mooie verhaal van Sharon, die hersenletsel opliep. Ook zoals altijd veel sport omdat we denken dat sport veel kan helpen. Mooi is het initiatief Ready to sport! Het helpt om een nieuw verhaal te maken, zoals psychotherapeut Peterse dat noemt in ons interview met hem over psychische hulp na een traumatische gebeurtenis. Leest u ook het interessante verhaal van de mantelzorgmakelaar en collega's mogen het interview met John Beer over zijn pas verworven voorzitterschap van PEOPI niet missen.

Ik wens u wederom veel leesplezier toe!

Rob Vermeeren
Hoofdredacteur

Colofon

LetselschadeNEWS is een kwartaaluitgave.

Hoofdredacteur

Rob Vermeeren | De Letselschade Raetsman

Redactie

Wendy van Disseldorp | Ervaringsdeskundige
Jeroen Filarski | DAS Rechtsbijstand
Hans van Maanen | Vereniging Verkeersslachtoffers
Linda Renders | Trivium Advies
Joop Schrok | Expertise Human Capital
Miriam Sessink | Slachtofferhulp Nederland
Jelle Smits | Waarborgfonds / de Vereende

Bladmanager

Floor Verhees

Vormgeving

Echthetty

Abonnementen

Aangaan of beëindigen via
www.stichtingletselschadenews.nl of
antwoordnummer 10410 4800 VB Breda.

Advertenties

Tariefkaart voor advertenties is opvraagbaar via
info@letselschadenews.nl of 076-5302539.

Vergoeding

Kijk op de website of uw abonnement wordt
vergoed door verzekeraars of gratis is omdat u
letselschadeprofessional bent.

Opzegging

Uiterlijk 3 maanden schriftelijk vóór het einde
van het jaarabonnement.

Drukwerk

Rekafa Special Products BV Venlo
www.rsp-bv.nl

Copyright

Het overnemen van artikelen als bedoeld in
artikel 15 van de Auteurswet is niet toegestaan.

Disclaimer

Alle artikelen in LetselschadeNEWS zijn met zorg
samengesteld. De (hoofd)redactie kan echter
geen verantwoordelijkheid dragen voor achteraf
gebleken feitelijke onjuistheden, uitspraken die
in het tijdschrift worden gedaan en genoemde
diensten of producten indien deze na afname
niet blijken te voldoen.

Uw verhaal

LetselschadeNEWS is benieuwd
naar uw ervaring. Hebt u een verhaal
met foto van u en uw situatie die
verband houdt met uw letsel?
Deel dit via onze website
www.stichtingletselschadenews.nl
of neem contact op met:
076-5302539

INHOUD

Voorwoord

2 Schoolvoorbeeld

Studeren

4 Interview met Henk Mulder Er blind voor gaan

Arbeid & sport

10 Interview met Monique Velzeboer De val is het ijkpunt in mijn leven

Agenda

15 Permanente educatie

Sport & vrijetijdsbesteding

16 Interview met Rody de Bie Nummer 1 van de wereld

Bemiddeling

20 Interview met moeder Dana en dochter Sharon Ik wilde laten weten dat het goed met me gaat.

Even iets anders

24 Iedereen heeft talent

Specialist aan het woord

26 Interview met Marie Augustijn Mantelzorg doe je samen

Gezondheidszorg

30 Interview met Frans Peterse Psychotherapie bij letselschade

Advocatuur

36 Interview met John Beer Zorg dat jouw collega ook lid wordt van PEOPI

In beweging

40 Interview met Lars Cornelissen Ready to sport!

Internet

43 Onze website

Er blind voor gaan

Op 29 oktober jl. vond op de Universiteit Twente in Enschede een speciale uitreiking van een Bachelor of Science-diploma plaats; Henk Mulder nam zijn bul Cum Laude in ontvangst. Het bijzondere hieraan is dat Henk (28) sinds zijn ongeval in 2008 volledig blind is en desondanks in 2011 met de studie Technische Informatica startte. In LetselschadeNEWS vertelt Henk zijn verhaal, over de hobbels die hij moest nemen om te kunnen studeren.

Max Bentum en Henk Mulder

Henk Mulder

Verblind door het licht

In 2007, op zijn 19de, begon Henk met de studie werktuigbouwkunde aan de Universiteit Twente. Vanuit Groningen betrok hij een studentenhuus in Enschede om dichterbij de universiteit te wonen. Hij lag mooi op koers voor zijn propedeuse en hoefde nog maar één vak te behalen. Het is dan inmiddels 27 september 2008, als die fatale zaterdagavond aanbreekt. Nietsvermoedend stapt Henk na het avondeten bij zijn ouders op zijn brommer op weg naar een goede vriend. "Ik zou een vriend bezoeken die als gevolg van een brommerongeval zijn been had gebroken. Dat was natuurlijk balen voor hem." Henk is nooit aangekomen bij zijn vriend. Onderweg wil hij een trekker passeren die aan de kant van de weg staat. Vermoedelijk raakt hij verblind door het felle licht van de koplampen van de trekker, waardoor hij de achterliggende onverlichte stilstaande meststrooier niet ziet staan en er vol op in rijdt. Op dat moment wordt alles zwart voor Henk en dat zal de rest van zijn leven zo blijven. "Na een reconstructie vermoedt men dat dit is gebeurd, maar zeker weten doen we

het nooit. Mijn herinneringen van het ongeval zijn weggevaagd. Na het ongeval heb ik 80 dagen op de intensive care gelegen. Ook dat is een zwart gat," vertelt Henk.

Verder gaan

Pas als Henk weer 'ontwaakt' na ruim twee maanden wordt duidelijk dat hij als gevolg van het opgelopen letsel volledig blind is. De oogzenuwen zijn onherstelbaar beschadigd door de klap. Er is geen hoop meer dat zijn zicht ooit terugkomt. Aan hem de taak om hiermee te leren omgaan. Twee jaar lang werkte hij keihard aan zijn herstel en revalideerde onder andere bij Visio Het Loo Erf in Apeldoorn, dit is een revalidatiecentrum voor mensen met een visuele beperking. Daar leerde hij braille en andere praktische vaardigheden om weer volledig aan het leven in de maatschappij te kunnen deelnemen. "Na twee jaar revalideren, wilde ik graag verder met mijn leven. Ik merkte dat ik weer een mentale uitdaging nodig had. Aan het begin van mijn revalidatietraject maakte mijn vader voor mij een 4x4 sudoku-bord om mijn hersenen flink

uit te dagen. Vanwege mijn blindheid was het lezen van de krant of TV kijken er niet meer bij. Uiteindelijk heb ik naar aanleiding van het bord van mijn vader, zelf een webapplicatie ontwikkeld voor 9x9 sudoku. Aan het ontwikkelen van zo'n softwareprogramma beleefde ik plezier."

'Alles is en blijft zwart'

Sparringpartner

Na de revalidatie wilde Henk eigenlijk het liefst de opleiding werktuigbouwkunde afmaken, maar het bestuderen van technische tekeningen ging niet meer. "Elektronica en automatisering vond ik altijd al interessant, dus toen werd het de studie Technische Informatica." Omdat de Universiteit Twente nog geen ervaring had met blinde studenten, moest Henk in zekere zin zelf het wiel uitvinden. Dat zorgde ervoor dat Henk aanvankelijk enigszins onzeker was over de haalbaarheid om aan een nieuwe studie te beginnen. In overleg met

Frank Emmerich, schaderegelaar bij De Vereende, stelde zijn belangenbehartiger Fokke Visser daarom voor een arbeidsdeskundige in te schakelen, zodat iemand met Henk kon meedenken en de mogelijk- en onmogelijkheden in kaart zou kunnen brengen. "Dat werd Max Bentum, arbeidsdeskundige bij Heling & Partners, net als ik een no-nonsense Groninger. Ik kon met hem sparren over dingen die (soms echt letterlijk) op mijn pad kwamen en als Max zei dat iets door kon gaan, wist ik dat de verschillende partijen in mijn letselschadezaak daar ook akkoord mee waren. Max bracht bijvoorbeeld in coördinerende vergaderingen, waar hij ook bij aanwezig was, een zeker gewicht in de zaak. Ik had daardoor het gevoel dat mijn stem dan toch beter doorklonk."

Terug naar universiteit en campus

"Ondanks dat de campus van de Universiteit Twente bekend terrein voor mij was, was de start best moeilijk. Ik kwam hier op de campus te wonen en ging weer voor het eerst zelfstandig door het leven. Mijn medestudenten van de studie Werktuigbouwkunde waren al klaar. Dus daar kon ik niet meer

aankloppen. Omdat ik halverwege het jaar instroomde, kende ik nog niemand van mijn nieuwe opleiding. Als je niets ziet, is het best moeilijk om contact te maken. Ik was in eerste instantie echt op mezelf aangewezen. Het bezoeken van colleges kostte veel energie. Ik moest de gebouwen opnieuw verkennen, maar ook het universiteitsterrein. Doordat ik niets meer kan zien, doe ik een extra beroep op mijn andere zintuigen. Dat is zeker in het begin erg vermoeiend.” Bartiméus, een expertise-organisatie die mensen met een visuele beperking ondersteunt om het leven te kunnen leiden zoals zij dat willen, verzorgde een mobiliteitstraining. Zo leerde Henk de omgeving opnieuw kennen. Dan nog is iedere verandering voor Henk ingrijpend. Het navigeren in gebouwen, met name in grote open ruimtes, bleek bijzonder lastig. In de loop der jaren kan Henk zich steeds beter oriënteren op de campus. Inmiddels kennen de medestudenten hem en zijn ze ook bereid te helpen als dat nodig is. Marije de Heus, student-assistent die dezelfde studie volgde als Henk, was vooral in het begin erg belangrijk voor hem. “Samen hebben we een goede manier gevonden hoe ik het contact met docenten aan kan gaan en hoe we praktische problemen aan kunnen pakken. Ze heeft mij geholpen met het leren werken met software die wordt gebruikt in de studie.” In de beginperiode

vonden regelmatig overleggen plaats met Bartiméus, de universiteit (decaan, studiebegeleider, facilitaire dienst en een diversiteitscoördinator), Max en Henk om het studeren te stroomlijnen. “Max wees mij erop dat ik mij niet te bescheiden moest opstellen en duidelijke vragen moest formuleren over wat ik wilde.” Voor de universiteit was dit ook een experiment; docenten moesten wennen aan de wensen van Henk ten aanzien van duidelijk spreken tijdens colleges en het verbaal verduidelijken van aanwijzingen op een digibord. Dankzij de bereidwilligheid van iedereen lukte het ook.

Zelfstandigheid

De belangrijkste reden voor Henk om aan de Universiteit Twente te gaan studeren, was dat hij hier op de campus kon wonen en alles binnen handbereik heeft, zoals bijvoorbeeld de supermarkt onder zijn woonflat. Omdat hij voor het ongeval hier al studeerde, weet hij hoe de campus eruit ziet en kan zich daardoor beter een voorstelling maken van waar hij zich begeeft. Dat helpt met oriënteren. “Het zelfstandig wonen op de campus vind ik prettig. Ik kook mijn eigen potje. Verwacht geen culinaire hoogstandjes, maar ik red mij er prima mee. Het omgaan met de elektrische kookplaten leidde in het begin nog wel eens tot hilarische situaties, als ik de pan op de ene plaat zette terwijl de andere

warm werd. Dan kun je lang wachten tot er iets aan de kook komt... Alleen als er iets mislukt, of ik echt geen tijd heb om te koken, maak ik graag gebruik van ‘ping-menuutjes’, oftewel kant-en-klare magnetronmaaltijden.” Van de campus zelf heeft Henk een reliëfkaart, waardoor hij zich vooraf ruimtelijk kan oriënteren op waar hij naartoe moet. Een route markeert hij met gps op zijn telefoon. “Voor die navigatie heb ik zelf een appje geschreven, het is dan wel weer makkelijk dat ik dat zelf kan. Over veranderingen in de infrastructuur op de campus word ik nu redelijk goed geïnformeerd. In het verleden ging dat nog wel eens mis; dan kon het zijn dat er ineens op mijn dagelijkse route een voetpad uitlag en ik mijn weg moest zoeken tussen de auto’s op de parkeerplaats.”

Teksten en wiskundige formules

De grootste hobbel was wellicht het studiemateriaal. Dedicon levert studieboeken aan als (digitale) edutekstbestanden. Aan het begin van een studiejaar was niet altijd op tijd bekend welke boeken gebruikt zouden worden, waardoor Henk vaak bij de start van de colleges nog geen beschikking had over het studiemateriaal. Een ander probleem waren de wiskundige formules. “Het digitaliseren van wiskundige formules is nog altijd lastig. Teksten worden door het spraakprogramma voorgelezen, maar een screenreader herkent wiskundige formules niet. Die moeten omgezet worden naar zogenoemde platte notaties (met accolades en haakjes), dan zijn ze voor mij te begrijpen. Je kunt je voorstellen dat het heel wat voeten in de aarde heeft wanneer een boek van 1.300 pagina’s met formules en grafieken, zoals bij het vak Calculus, moet worden omgezet.” Aantekeningen maakt Henk op zijn laptop. Soms neemt hij colleges op met zijn memorecorder, omdat het

Advertentie

Heling & Partners

herstelgerichtediensstverlening.nl

niet altijd lukt adequaat aantekeningen te maken als een docent bijvoorbeeld te snel praat. “Presentaties van docenten, die andere studenten nog eens rustig thuis kunnen bekijken, zijn voor mij ontoegankelijk want de slides bevatten vaak veel plaatjes en zijn vaak grafisch gestructureerd. Dat maakt het lastig.”

Twents Onderwijs Model

Iedere collegeperiode werd voorafgegaan door een coördinerende vergadering om de begeleiding zo goed mogelijk op Henk af te stemmen. Max had daarbij ‘de brede blik’, hij keek daarbij ook naar praktische zaken en niet enkel naar de studie. Hij speelde een belangrijke rol als het ging om het bewustwordingsproces bij de universiteit van wat een blinde student nodig heeft. De inwerkingstelling van het Twents Onderwijs Model (TOM)

‘Studeren geeft mij voldoening’

bijvoorbeeld stelt het volgen van drie vakken per kwartiel verplicht. “Doordat ik extra moeite moet doen om de aangeboden lesstof voldoende te bestuderen, kan ik soms twee in plaats van drie vakken per kwartiel volgen. Toen Max en ik dat aan de orde stelden, ging men daarover nadenken. Gelukkig blijven we het TOM voor; mijn masterstudie kan ik nog volgens het oude systeem volgen. En dat is maar goed ook, want ik weet niet of ik het anders vol zou houden.”

Stage

“Een medestudent, Bas Veeling, vroeg mij of ik bij Nedap (technologiebedrijf), waar

hij als parttime software-ontwikkelaar werkte, als ervaringsdeskundige de digitale toegankelijkheid van applicaties voor een klant wilde testen.” Voordat Henk hierop inging, vroeg hij Max of hij daar, naast mijn colleges, wel tijd voor zou hebben. Max raadde hem aan het gesprek aan te gaan, te horen wat zij hem te bieden hadden en tijd te vragen om erover na te denken. Dat heeft Henk ook zo gedaan. “Uiteindelijk hebben we samen besloten dat ik één dag in de week aan de slag zou gaan bij Nedap. De ervaring die ik bij Nedap opdoe, is in meerdere opzichten zinvol. Het geeft mij een stuk bagage in de zin van samenwerken in een ruimere setting dan werkgroepen, zoals die op de universiteit gebruikelijk zijn en ik leer buiten de campus mijn weg te vinden in het verkeer. Dat vergroot weer mijn vrijheid.”

Doorzettingsvermogen

Het behalen van zijn bul cum laude is niet vanzelf gegaan. Daar heeft hij meer moeite voor moeten doen dan de gemiddelde student. Daar is Henk zich wel bewust van. Hij is een enorme doorzetter. "Studeren is iets wat ik nog kan doen, dat is waar ik goed in ben. Verder is er in mijn leven veel weggevallen. Voor het ongeval werkte ik voor mijn plezier op de boerderij, sleutelde ik aan mijn brommer of ging vissen. Dat gaat niet meer sinds ik blind ben. Studeren geeft me veel voldoening."

Vervolgopleiding

"Inmiddels ben ik gestart met de master Methods and Tools for Verification (MTV), die studie is meer richting wiskunde. Het is vooral de theoretische kant van de techniek die mij interesseert. Omdat ik als gewone student gezien en beoordeeld wil worden; houd ik mij niet uitsluitend

bezig met onderzoek specifiek voor visueel gehandicapten. Ik wil het juist zo breed mogelijk houden." Henk heeft in goed overleg met Max besloten om zijn werk bij Nedap aan te houden. Het professioneel academisch niveau bij Nedap is hoog. Mede dankzij Nedap heeft Henk nu een goede balans gevonden. De opgedane ervaring is waardevolle bagage die hij meeneemt. "De verschillende organisaties die behulpzaam zijn bij blindheid of slechtziendheid hebben op academisch niveau weinig tot geen ervaring met de problemen waar ik tegenaan loop. De meeste oplossingen kwamen door 'zelf het wiel uit te vinden'; met Max, Marije en de docenten hebben we praktische oplossingen gezocht en gevonden. Ik heb zin om er de komende jaren opnieuw helemaal voor te gaan en iedereen te laten zien dat ook het behalen van mijn master mij gaat lukken."

Toekomst

Max blijft Henk adviseren bij het nemen van de hobbels op de weg naar de master. Dat Henk hierin zal slagen, staat voor Max echter als een paal boven water! Het is geen makkelijke weg die Henk heeft gekozen, maar het is de weg die nu bij hem past. Heel ver vooruit wil Henk ook nog niet kijken. "Mijn leven loopt heel anders dan ik aanvankelijk had bedacht. Iedere dag ervaar ik het verschil tussen wel en niet kunnen zien en toch is het niet te verwoorden wat het werkelijk betekent om blind te zijn. Mijn wereld is klein geworden en mijn vrijheid is drastisch ingeperkt. De paar vriendschappen die ik nog heb zijn mij dierbaar. Iedere stap die ik zet doe ik weloverwogen. Ik ben blij dat ik voorlopig in Enschede kan blijven studeren. Dit is voor mij een manier om te werken aan mijn toekomst, zodat ik de praktische en theoretische vaardigheden op mijn vakgebied nog verder kan ontwikkelen." ♦

**ONAFHANKELIJK
EN OBJECTIEF**

MET EEN GERUST DONEREN

100%

**WIJ BETALEN GEEN SCHENK- OF
ERFBELASTING, UW DONATIE IS
100% VOOR DE PATIËNTEN**

**GIFTEN ZIJN AFTREKBAAR VOOR
INKOMSTENBELASTING**

**WIJ NEMEN UW NOTARISKOSTEN
VOOR ONZE REKENING**

**UW GIFT KOMT VOLLEDIG TEN
GUNSTE VAN HARTPATIËNTEN**

KIJK OP [HARTPATIENTEN.NL/SCHENKEN-NALATEN](https://hartpatienten.nl/schenken-nalaten) VOOR ALLE FISCALE VOORDELEN

De val is het ijkpunt in mijn leven

Op 22 december 1993, toen Monique Velzeboer 24 jaar was, belandde ze door een ongelukkige val tijdens haar shorttracktraining in een rolstoel. Dit jaar, weer 24 jaar later, wordt ze in de herfst 48 jaar. Een bijzonder jaar, want de helft van haar leven zit ze dus in een rolstoel. Daar waar de meesten onder ons met 50 jaar terugblikken op het leven. Doet Monique dat met haar 48 jaar. LetselschadeNEWS sprak met Monique over haar leven, haar werk en het ongeval. Door Floor Verhees

Ten tijde van het ongeval van Monique Velzeboer waren (top)sporters minder goed beschermd tegen de risico's van het vak dan tegenwoordig het geval is. Het NOC*NSF en de sportbonden hebben afgesproken en vastgelegd in de Sportagenda 2012-2016 (Sportagenda is het gezamenlijke plan van de Nederlandse Sport) en nu ook in de Sportagenda 2017+ dat Topsport een volwaardig beroep is. Een vangnet bij arbeidsongeschiktheid of blessures maakt onderdeel uit van een volwaardig beroep. Van 2013 tot en met 2016 heeft Achmea een gratis arbeidsongeschiktheidsverzekering geboden aan topsporters met een A-status (Zie voor toelichting A-status website NOC*NSF). Omdat NOC*NSF in de loop van 2014 afspraken heeft gemaakt met het UWV dat topsporters aanspraak kunnen maken op de reguliere sociale voorzieningen, is deze verzekering per 2017 beëindigd en vallen de A-sporters die een Stipendium (inkomen via het Fonds voor de Topsporter) hebben (gehad) en andere topsporters met een dienstverband terug op de Ziektewet en de andere sociale voorzieningen via het UWV.

'De helft van mijn leven in een rolstoel'

Monique met haar twee kinderen

↖ Zet deze datum
alvast in uw agenda!

30 mei - 2 juni 2018
Jaarbeurs | Utrecht

NIEUW IN 2018:
Letselschadeplein

Support

Powered by: **firevoned**
branchevereniging hulpmiddelen

Wie denkt er nog in beperkingen?

Support neemt drempels weg. Bij mensen met een bewegingsbeperking, bij hun omgeving en bij (zorg)professionals. Zij komen naar Support voor de nieuwste trends, informatie, inspiratie en support innovaties die de zelfstandigheid, vrijheid en de kwaliteit van leven vergroten. Kom beleven, luisteren, leren en doen tijdens Support 2018! Wie denkt er nog in beperkingen?

supportexpo.nl

Hoe zag jouw leven er 29 jaar geleden uit?

Sport was van jongs af aan mijn lust en mijn leven. Voor mij was sporten goed te combineren met school. Ik hield van de afwisseling tussen sport en studie. In de winter van 1988 won ik in Calgary een bronzen, een zilveren en een gouden plak. Shorttrack was toentertijd nog een demonstratiesport. Tijdens de Olympische Spelen in Albertville in 1992 werd shorttrack officieel opgenomen in het programma. Toentertijd was ik vooral bezig met het hoogste niveau sporten. In Albertville werd ik vierde, en dat was toch wel even slikken. Maar twee jaar later, in 1994, zou weer een Olympische Spelen zijn. Dat was een nieuwe kans. Al snel na Albertville heb ik de draad van het trainen weer opgepakt. Nu weten we dat het anders verliep en ik niet aan de start stond.

Hoe kijk je terug op het ongeval?

Het is een essentieel ijkpunt in mijn leven. Vóór 22 december 1993 was ik topsporter en kon ik lopen. Na de fatale val tijdens de training liep ik een dwarslaesie op. Dat was het einde

van mijn shorttrack carrière en ik zou nooit meer kunnen lopen. De eerste jaren na het ongeval waren zwaar. Accepteren dat ik bepaalde dingen niet meer kon doen en afhankelijk was van anderen, vond ik moeilijk. Als ik naar die periode terugkijk, dan was het voor mij een rouwperiode. Ik heb heel bewust afscheid genomen van mijn onafhankelijkheid. Daarna ontstond er ruimte voor nieuwe dingen en uitdagingen.

Mis je de topsport?

Natuurlijk miste ik het sporten toen, maar op het hoogste niveau sporten niet. Het was ineens niet meer belangrijk om de snelste en de beste te zijn. Alledaagse dingen werden belangrijker. Mijn focus veranderde door het ongeval. Ik heb wel andere sporten geprobeerd, maar die gaven mij niet meer hetzelfde gevoel als vroeger. Omdat ik vóór het ongeval al wel wist dat, gezien mijn leeftijd, mijn sportcarrière na 1994 er anders uit zou gaan zien, was ik begonnen met de opleiding psychologie. Daarnaast had ik mij voorgenomen mij, naast de

trainingen, serieuzer te gaan oriënteren op mijn maatschappelijke carrière. Doordat ik dus sowieso het roer zou moeten omgooien, en door het ongeval dat proces werd versneld, kon ik mogelijk beter schakelen en de sport ook goed loslaten. Een andere praktische reden is ook dat ik gewoon veel minder energie overhield voor intensief sporten. Het zitten in een rolstoel kost veel energie, daardoor was ik genoodzaakt opnieuw prioriteiten te stellen.

Geen sportcarrière meer, maar wat dan?

Het ongeval heeft mij veranderd, waardoor ik ook anders naar mijn eigen leven ging kijken. Met de opleiding psychologie was ik gestopt na mijn val. Ik realiseerde me dat het vak niet bij mij paste. Vóór het ongeval was ik al wel geïnteresseerd in fotografie. Na het ongeval wilde ik iets doen, wat ik echt heel leuk vond. Daarom ben ik naar de fotoacademie in Amsterdam gegaan. In 2003 heb ik samen met Erma Rotteveel (art director) de Monique Velzeboer Foundation opgericht. Vanuit de foundation maakten we kalenders en wenskaarten waarvan

Goudkoorts is een ambitieus meerjarig project, waarbij Nederlandse gouden medaille winnaars worden vereeuwigd in een prachtige fotoserie. De eerste serie met 25 topsporters is vastgelegd in het boek 'First Catch' en is te bestellen via: www.goudkoorts.photo. Een deel van de opbrengst gaat naar het Fonds Gehandicaptensport.

Tot het einde van dit jaar is een fototentoonstelling te bewonderen in het Noordwijks Museum en op de Koningin Wilhelmina Boulevard in Noordwijk.

Stichting Goudkoorts is opgericht op 2 juni 2016 te Amsterdam. De stichting heeft als doel het verbinden van sport en cultuur, door het portretteren van Nederlandse valide en invalide (top)sporters die een uitzonderlijke prestatie hebben behaald in de sport. We willen dit culturele Nederlandse erfgoed behouden en bevorderen door deze foto's met iedereen te delen, middels het uitgeven van boeken, de verkoop van fotoprints en de verhuur van foto's. Stichting Goudkoorts heeft geen winstoogmerk.

de opbrengst bestemd was voor het Liliane Fonds. Tien jaar lang, tot 2015, reisden we hiervoor naar verschillende ontwikkelingslanden om kinderen met een handicap te kunnen fotograferen. Die reizen waren erg bijzonder.

Voelde je je meer verbonden met kinderen met een handicap?

Doel van de kalenders was om de kinderen op een krachtige en waardige manier te portretteren. Het is heel bijzonder om van dichtbij te zien hoe kinderen omgaan met hun beperkingen. Zeker in landen waar veel armoede is. Omdat ik ook in een rolstoel zit, is er inderdaad wel meteen een klik. Ik herinner mij dat we tijdens een reis in de Masai een moeder van

een van de kinderen ontmoetten. Zij dacht werkelijk dat er in de Westerse wereld geen handicaps voorkwamen, maar alleen in de Masai. Het contact verloopt daardoor denk ik wel wat gemakkelijker, omdat ik zelf ook weet wat het is om een handicap te hebben. Dat is van invloed op het resultaat van de portretten. Maar zeker ook op mij, de reizen hebben mij gevormd. Iedere keer als ik thuiskwam van een reis, realiseerde ik mij hoe goed wij het in Nederland hebben.

Heb je met jouw fotografie een bijdrage kunnen leveren aan de situatie van kinderen?

Met de opbrengst van de kalenders en de wenskaarten heeft het Liliane Fonds

veel kinderen met een handicap kunnen helpen. Kinderen worden ondersteund doordat zij naast hulpmiddelen, revalidatie ook onderwijs aangeboden krijgen. Ik ken voorbeelden waar hele gezinnen profijt hadden van het onderwijs dat het gehandicapte kind had genoten. Onderwijs zorgt ervoor dat er kansen en mogelijkheden ontstaan, die het verschil kunnen maken tussen wel en geen eten. De verschillen tussen hier en daar zijn onvoorstelbaar groot. Ik kan hier in een aangepaste auto rijden, dat is ondenkbaar in een ontwikkelingsland. Zo zijn er nog meer voorbeelden.

Toch ben je ermee gestopt.

Waarom?

Na tien jaar kalenders maken, wilden we graag een keer iets anders doen. En in de tussentijd heb ik zelf twee kinderen gekregen, een zoon en een dochter. De combinatie van reizen en er voor mijn kinderen zijn, viel mij steeds zwaarder. Ik merk dat ik het fijn vind om voor mijn kinderen te zorgen. Langs de lijn te staan en ze aan te moedigen. Daar geniet ik enorm van. In de toekomst wil ik zeker opnieuw weer reizen maken voor foto-opdrachten, maar momenteel ligt mijn prioriteit bij mijn gezin. Doordat ik nu niet reis, heb ik meer tijd voor freelance werk, exposities en ben ik samen met John de Koning het project 'Goudkoorts' gestart.

Na de zomer van 2016 is het eerste boek 'First Catch' uit de reeks 'Goudkoorts' verschenen. Is het boek goed ontvangen?

Ja, we hebben veel leuke reacties gekregen en we zijn ook best trots op het resultaat. Twee jaar lang zijn we bezig geweest met het portretteren van Nederlandse sportkampioenen die tijdens (para)olympische spelen of wereldkampioenschappen goud hebben behaald. De voorbereiding kostte de meeste tijd. Het is een

'Met Goudkoorts zetten we topsport in de spotlights'

arbeidsintensief proces om zowel de omgeving als de sporters zelf in het goud te krijgen. Het was erg leuk om weer even tussen de sporters te zijn. Er zijn veel zaken veranderd, maar zo zijn er ook veel dingen voor mij herkenbaar als het gaat over gezond leven, tijdschema's en de wil om te winnen. Hierdoor kon ik mij goed verplaatsen in de sporter. Inmiddels zijn we bezig met de voorbereidingen voor het tweede boek. De eerste gesprekken hebben plaatsgevonden. De twee roeivrouwen, Maaïke Head en Ilse Paulis, die in Rio goud wonnen, hebben zich aangemeld. Dat is op zich al een uitdaging, want het wordt een foto inclusief boot. Het is de bedoeling dat het tweede boek in 2020 verschijnt. Tussendoor exposeren we de foto's van het eerste boek.

Hoe kijk je terug op de afgelopen 24 jaar in een rolstoel?

De reizen die ik voor het Liliane Fonds heb gemaakt, zijn voor mij van belang geweest om weer met passie ergens voor te gaan. Wat ik eerder al aangaf, de eerste jaren na mijn ongeluk waren moeilijk. Dat is voorbij. Ik houd van mijn leven, mijn kinderen en mijn werk. Hetgeen ik wel vaak als lastig ervaar, is mijn afhankelijkheid. Een spontane actie zit er niet altijd in, omdat alles vooraf goed georganiseerd moet worden. Een reis met de trein, op vakantie met het vliegtuig gaan, noem maar op. Dat went misschien nooit. Mijn leven is goed zoals het nu is. Ik geniet en kijk vooral naar wat ik wel kan. ♦

PERMANENTE EDUCATIE

AGENDA

CURSUSSEN

VERLIES EN ROUW BIJ LETSELSCHADE

2 november 2017 | Bunschoten

NIVRE 4 PE

€195,- excl. BTW

www.deletselschadepsychologen.nl

DE PROBLEMATIEK RONDOM TRAUMATISCHE AMPUTATIES EN PROTHESIOLOGIE

31 oktober 2017 | Amersfoort

NIVRE 5 PE

€220,- excl. BTW

www.triviumadvies.nl

EUROPESE VERORDENING BANKBESLAG: INGRIJPENDE GEVOLGEN VOOR DE NEDERLANDSE BESLAGPRAKTIJK

Prof. Mr. A.W. Jongbloed & Mr. J. Nijenhuis

15 maart 2018 | Amsterdam

6 PO NOvA | 6 PE KBvG

€375,- (incl. lunch en lesmateriaal) | In voorbereiding www.edulawopleidingen.nl

NATIONALE EN INTERNATIONALE BETEKENING VAN GERECHTELIIKE STUKKEN IN CIVIELE ZAKEN

Mr. J. Nijenhuis & Mr. D.W.J. van Leeuwen

18 april 2018 | Amsterdam

6 PO NOvA

€399,- (incl. lunch en lesmateriaal) | In voorbereiding

www.edulawopleidingen.nl

ACTUALITEITEN

AANSPRAKELIJKHEIDRECHT

6 december 2017 | Breukelen

4 NoVA

€476,- excl. BTW

www.sdujuridischeopleidingen.nl

TWEEDAAGSE VERDIEPINGSCURSUS 'ALLES OVER HERSTELRECHT'

6 en 7 december 2017 | Bunnik

12 NoVA | 12 MfN

€1.116,- excl. BTW

www.sdujuridischeopleidingen.nl

LAST MINUTE AANBIEDING

JAARREKENING LEZEN BIJ PERSONENSCHADE

12 oktober 2017 | Houten

NIVRE 5 PE | NOvA 6 onderwijsuren

€395,- NU SLECHTS €197,50 excl. BTW

www.stichtingletselschadenews.nl

BEDRIJFSKUNDE BIJ LETSEL- EN AOV-SCHADE

9 november 2017 | Houten

NIVRE 6 PE | NOvA 6 onderwijsuren

€395,- excl. BTW

www.stichtingletselschadenews.nl

ORIËNTATIE LETSELSCHADE RECHT & PRAKTIJK

16 november 2017 | Houten

6 onderwijsuren

€395,- excl. BTW

www.stichtingletselschadenews.nl

REKENCURSUS: KINDSCHADE BEREKENEN LEZING: HERSTELCOACHING BIJ KINDEREN

21 november 2017 | Houten

NIVRE 2 PE | NOvA 3 onderwijsuren

€295,- excl. BTW

www.stichtingletselschadenews.nl

VERDIEPING LETSELSCHADE RECHT & PRAKTIJK

28 november 2017 | Houten

NIVRE 6 PE | NOvA 6 onderwijsuren

€395,- excl. BTW

www.stichtingletselschadenews.nl

BASIS REKENKUNDE VOOR ONDERSTEUNERS IN DE LETSELSCHADEPRAKTIJK

6 februari 2018 | Houten

6 onderwijsuren

€395,- excl. BTW

www.stichtingletselschadenews.nl

CONGRES/SYMPOSIA

CONGRES 'SEKSUEEL MISBRUIK: VAN HANDS-ON NAAR HANDS-OFF'

7 november 2017 | Utrecht

5 NoVA

€349,- excl. BTW

www.sdujuridischeopleidingen.nl

Interview met rolstoeltennisser Rody de Bie

Nummer 1 van de wereld

Rolstoeltennis is de passie van Rody de Bie (22). Op jonge leeftijd overkwam hem een verkeersongeval en moest hij verder met een dwarslaesie. Hij zet alles op alles om in 2020 mee te doen aan de Paralympische Spelen in Tokyo. Ondanks een aantal flinke fysieke tegenslagen, gaat hij ervan uit dat er nu niets meer is dat hem in de weg staat. Rody kijkt het liefst vooruit, want daar gebeurt het. Samen met LetselschadeNEWS wil hij nog wel een keer achteruit kijken om anderen te inspireren niet bij de pakken neer te zitten. We praten over tennis, zwakke plekken en het ongeval dat hem is overkomen. Door Floor Verhees

Kun je vertellen over het ongeval dat je in 2000 is overkomen?

"Tja, eigenlijk niet. Ik was toen vijf jaar en kan me niets meer herinneren van het ongeval. Later werd mij verteld wat er vermoedelijk was gebeurd." Samen met zijn moeder, opa, oma en zijn kleine broertje zat Rody in de auto op weg naar huis. Ze waren naar het verjaardagsfeestje van zijn nicht geweest. Zijn vader kwam zelf op de motor naar huis gereden. Hij vertrok tien minuten later. "Mijn moeder zat achter het stuur en heeft mogelijk een black out gehad." Om een onverklaarbare reden raakte Rody's moeder van de weg en reed tegen een boom. Ter plekke voltrok zich een vreselijk drama. "Toen mijn vader tien minuten later aan kwam gereden en zag dat er een ongeval was gebeurd, zette hij zijn motor aan de kant. Hij wilde gaan helpen. Totdat hij de auto herkende als zijn eigen auto, toen kon hij niet meer. Gelukkig was ter plaatse ook hulp om mijn vader op te vangen." Oma overleed op de plek des onheils. Opa en het kleine broertje van anderhalf jaar overleden later in het ziekenhuis aan hun verwondingen. Moeder had diverse breuken in haar gezicht en heeft met vlagen nog steeds last van een sluimerend schuldgevoel. "En ik heb een dwarslaesie overgehouden aan het ongeval. Vanwege de pijn hielden ze mij na het ongeval twee weken in een kunstmatige coma. Eenmaal weer wakker, wilde ik zo'n anderhalve week met niemand praten. Men zegt dat ik erg boos was. Maar ook daar weet ik niets meer van."

En terecht toch? Want jouw hele leven stond op z'n kop.

"Dat is wel zo, maar toch kijk ik daar anders op terug. Dit komt waarschijnlijk omdat ik er weinig herinneringen aan heb. Het was vooral voor mijn ouders een hele heftige tijd. Mijn moeder heeft later ook wel verteld dat haar verwerking in fases verliep. Het verlies was te groot om in één keer te dragen." Het is dan ook niet zo dat Rody terugkijkt op een slechte jeugd. Helemaal niet. Hij was een sportief kind en daar genoot hij van. Verder had hij nog een wens; hij wilde graag een zusje. Want Rody wilde absoluut niet als enig kind overblijven. Deze wens werd verhoord. "Ik kreeg na ongeveer 2 jaar een tof zusje. Dat vond ik enorm. We hebben het altijd erg leuk samen gehad en nog steeds, ondanks het grote leeftijdsverschil van 7½ jaar."

Een tof zusje, maar zij kon er niet voor zorgen dat jij weer kon lopen?

"Dat ik in een rolstoel zit, heb ik nooit als een probleem ervaren. Ik kan me ook niet meer voorstellen hoe het zou zijn om te lopen." Tijdens het gesprek wordt duidelijk dat deze instelling kenmerkend is voor Rody. Hij ziet helemaal geen beren op de weg, maar kijkt vooruit en zoekt naar mogelijkheden. Dat was vast ook de motivatie om na het ongeval op zoek te gaan naar een passende sport. "Al snel liet ik mijn oog vallen op rolstoeltennis. Het spelelement vond ik leuk en het competitieve. De eerste jaren had ik absoluut niet de ambitie om nummer 1 te worden. Dat kwam pas

jaren later. Op elfjarige leeftijd werd ik geselecteerd voor de Nederlandse Jeugd selectie. Op mijn veertiende won ik mijn eerste toernooi in het hoofdschema bij de volwassenen." Toen het balletje eenmaal aan het rollen ging, ging de ambitie van Rody ook in stijgende lijn omhoog. Sindsdien zou hij het liefst zijn hele leven tennissen, want tennis is zijn leven. Ook Rody is realiteitszin niet vreemd, want hij weet maar al te goed dat topsporters een beperkte houdbaarheid hebben. Zo ook hij.

Voel je je hierdoor genoodzaakt een studie erbij te doen?

"Helemaal niet, want ik vind studeren leuk. Vooral nu ik een studie heb gevonden die bij mij past." Dat was toch wel een dingetje. Nadat Rody zijn havodiploma in 2012 behaalde is hij Sportmarketing gaan studeren aan de Johan Cruyff University. Al snel bleek dat dit niet de juiste keuze was. Vervolgens maakte hij een overstap naar de studie Voeding en Diëtië in Amsterdam. Dat was het toch ook niet. En nu na een

Fotografie Joana Brás Pinto

Rody de Bie
Fotografie Ruud van Dijk

Fotografie Joana Brás Pinto

Fotografie Joana Brás Pinto

grondiger zelfonderzoek is hij gestart met Bedrijfseconomie. Hier wordt Rody wel blij van. “Vooralsnog is het goed te combineren met tennis. Vanwege fysieke problemen kon ik langere tijd niet trainen. Hierdoor moest ik zelfs de Paralympische Spelen in Rio voorbij laten gaan. Dat was flink balen, maar sinds januari van dit jaar ben ik opnieuw gestart met de training en dat voelt weer goed.”

Een flinke doorzitwond hield jou uit de rolstoel. Dat was niet de eerste keer?

“Dat klopt. Op mijn twaalfde heb ik een fikse ontsteking gehad als gevolg van een doorzitwond. Dat is daarna eigenlijk mijn zwakke plek gebleven. In het verleden heb ik regelmaat te kampen gehad met doorzitplekken. In 2014 ben ik geopereerd, maar ook dat mocht niet baten.” Ondanks de strijd die Rody voert tegen deze extra beperking, raakt hij niet

gefrustreerd. Zelfs niet als hij weken plat moet, omdat hij echt niet mag zitten. Het is wonderlijk hoe rustig hij kan blijven, terwijl hij als topsporter het liefst fysiek bezig is. “Nu ik weer met de training ben gestart, voel ik direct wat ik heb gemist. Ik geniet van de spierpijn en het afzien. Tegelijkertijd ben ik mij heel bewust van de signalen die mijn lichaam uitzendt. De afgelopen jaren heb ik mijn lichaam steeds beter leren kennen. Ik weet wanneer ik wat nodig heb of wanneer ik juist iets niet moet doen. Dat geeft mij heel veel zelfvertrouwen. Genoeg om hard te gaan trainen voor Tokyo in 2020.”

Tokyo is toch niet haalbaar met alleen een flinke dosis zelfvertrouwen?

“Nee, maar het is wel een stevig fundament. Vandaaruit kan ik keuzes maken. Dat vind ik heel belangrijk. Ik weet nu dat om maximaal te kunnen presteren, het essentieel is voor mij om

bewust om te gaan met bijvoorbeeld gezondheid, rust, trainen, vrienden, studie.” Het motto van Rody ‘What doesn’t kill you, makes you stronger,’ komt tijdens ons gesprek steeds meer tot leven. Hij heeft veel geleerd van het leven. Laat zich absoluut niet gek maken, maar zorgt ervoor dat de ‘fouten’ die hij heeft gemaakt hem helpen om beter te worden. Dat is knap. “En dat geldt niet alleen voor mij, maar ook voor de techniek. Inmiddels heb ik een harde kuip in mijn rolstoel gekregen. Nu zit ik strak in mijn stoel. Daarnaast hoop ik dat door elektro simulatie er meer volume ontstaat in mijn bilspieren, zodat mijn billen minder kwetsbaar zijn. Daarnaast bevordert elektro simulatie ook de bloedsomloop en dat is weer goed voor de huid. Alles maakt onderdeel uit om mijn droom waar te maken, want ik wil nog steeds de nummer 1 van de wereld worden. Ik ga door!” ♦

Advertentie

Athenos groeit

Athenos adviesgroep is dé onafhankelijke specialist in het oplossen van AOV- en letselschades van zzp- en mkb-ondernemers. Wij helpen schadelast beperken door het uitvoeren van onderzoek, het geven van advies en het oplossen van bedrijfsproblemen.

Dat doen we omdat we geloven in de kracht van bedrijfskundige inbreng bij schadehandeling van ondernemers. Verzekeringsmaatschappijen, expertise bureaus en belangenbehartigers waarderen Athenos vanwege onze deskundige, praktische en onafhankelijke bijdragen aan het oplossen van ondernemersschades.

Door onze gedegen en succesvolle aanpak neemt de vraag naar onze dienstverlening toe. Daarom zoeken we uitbreiding van ons Personenschadeteam met een:

Ondernemerscoach-bedrijfsadviseur
regio Utrecht – Randstad
en een

Ondernemerscoach-bedrijfsadviseur
regio Zwolle – Flevoland

Nieuwsgierig?

Meer informatie en het profiel vind je op www.athenos.nl (klik op team/vacature). Je sollicitatie kun je mailen naar info@athenos.nl. Wil je eerst nog wat meer informatie? Bel dan met Hendrik Redmeijer (06 27 04 56 81) of Dick Bukman (06 52 47 89 80).

www.athenos.nl

Vacatures bij Athenos,
iets voor jou?

Dana en dochter Sharon

“Ik wilde laten weten dat het goed met me gaat.”

Op maandag 4 februari 2013 verandert het leven in twee gezinnen onomkeerbaar. Het is een regenachtige, donkere ochtend als Sharon (toen 16, nu 21 jaar) vertrekt op haar scooter vanaf huis naar het station om met de trein naar haar opleiding voor tandartsassistent te reizen. In de drukke ochtendspits op een kruispunt vlakbij het station wordt ze aangereden door een busje dat in een zijstraat stond te wachten. Volgens een ooggetuige stak deze, toen Sharon vlakbij was, toch plots over. Het ongeval zelf en de periode daarna is één groot zwart gat. Haar moeder Dana weet het zich wel allemaal goed te herinneren. Dana en Sharon vertellen samen het hele verhaal aan LetselschadeNEWS.

Door: Mariëlle van den Berg

Herstelbemiddeling na verkeersongevallen

Jaarlijks ontvangt Perspectief Herstelbemiddeling (voorheen Slachtoffer in Beeld) gemiddeld 2000 meldingen voor herstelbemiddeling waarbij het in 8% om een verkeersongeval of -misdrijf gaat. Bemiddeling draagt bij aan de verwerking van wat er is gebeurd en geeft betrokkenen kans op herstel. Zowel slachtoffers, nabestaanden als veroorzakers van verkeersongevallen kunnen het initiatief nemen tot bemiddeling. In de afgelopen 10 jaar namen bij verkeerszaken de slachtoffers en nabestaanden iets vaker het initiatief dan de veroorzaker. Meestal nemen slachtoffers en nabestaanden deel om antwoorden op vragen te krijgen en te weten wie de ander is en hoe het daarmee gaat. Vaak zoeken deelnemers erkenning voor de gevolgen van het ongeval. Veroorzakers nemen vaak deel om hun medeleven te tonen en om te vertellen hoe zij het ongeval hebben beleefd.

Meestal vindt de bemiddeling in de vorm van een gesprek tussen de betrokkenen plaats. Ook wordt vaak gekozen voor een briefwisseling of een pendelbemiddeling waarin de bemiddelaar mondeling boodschappen over en weer brengt. Een bemiddeling kan op elk gewenst moment. In veel gevallen is de schade nog niet afgehandeld of vindt er nog onderzoek plaats. Dit staat echter los van de bemiddeling. Uit ervaring blijkt dat het voor partijen belangrijk kan zijn om snel iets van elkaar te horen. Of het tot een vorm van contact komt en zo ja, op welk moment, bepalen de deelnemers. Ook stemt de bemiddelaar van tevoren met de deelnemers af wat er besproken wordt. Deelname is voor alle betrokkenen vrijwillig en de gesprekken zijn vertrouwelijk. Bemiddelingen zijn voor de deelnemers gratis en worden gefinancierd door het ministerie van Veiligheid & Justitie.

Nieuwe naam

Perspectief Herstelbemiddeling is sinds 2007 in Nederland de enige aanbieder van herstelbemiddeling buiten het strafrecht. Dit betekent dat de gesprekken volledig vertrouwelijk zijn, de uitkomst van de bemiddeling niet met justitie wordt gedeeld en zowel voor een eventuele rechtszitting als daarna kan plaatsvinden. In het voorjaar van 2017 veranderde de organisatie haar naam van Slachtoffer in Beeld in Perspectief Herstelbemiddeling. Met de naamswijziging wil de organisatie benadrukken dat deze vorm van bemiddeling er voor alle betrokkenen is en (emotioneel) herstel als insteek heeft. Zo wil de organisatie laten zien dat herstelbemiddeling toekomstgericht is en kan bijdragen aan de verwerking van een ingrijpende gebeurtenis. De nieuwe naam past ook beter bij incidenten zoals verkeersongevallen en bemiddeling na een medisch incident.

Informatie over herstelbemiddeling

Informatie over herstelbemiddeling is te vinden op: www.perspectiefherstelbemiddeling.nl. Naast informatie voor direct betrokkenen -slachtoffers, nabestaanden, verdachten, daders, veroorzakers van verkeersongevallen, patiënten en zorgverleners- bevat de website ook informatie voor professionals die hun cliënten kunnen doorverwijzen naar herstelbemiddeling. Via de site kunnen betrokkenen zichzelf aanmelden voor een bemiddeling of dit door een hulpverlener of andere professional laten doen.

Sharon ondertekent haar diploma tandartsassistent

Drie weken in coma

“De politie probeerde het eerst bij ons aan de deur, maar ik was op het werk,” zo begint moeder Dana haar verhaal. “Daar kwam toen het telefoontje: ‘Uw dochter is ernstig aangereden en naar het ziekenhuis gebracht.’ Er ging een schok door me heen. Onderweg naar het ziekenhuis heb ik de hele tijd gebeld, mijn man reed. Ik moest iets te doen hebben, bezig zijn.” In het ziekenhuis blijkt Sharon in coma te liggen. Het is dan nog niet duidelijk wat ze heeft en hoe ze daaruit komt. “Eigenlijk zag je niks aan haar, ze had geen zichtbaar letsel. Het leek of ze sliep maar je wist dat het niet zo was. De dokters dachten wel dat ze iets neurologisch zou hebben. En ze had haar kaak gebroken. De periode daarna leefden we tussen hoop en vrees. Als ze maar wakker zou worden.” Na drie weken,

‘De veroorzaker voelde zich schuldig’

op de dag dat ze 17 jaar wordt, is dit het geval. Maar Sharon is nog niet echt goed aanspreekbaar. “Pas een paar weken later, op de dag dat ze naar de revalidatie ging, kwam ze uit die roes.” Er volgt een lang proces van revalidatie. Een half jaar na het ongeval blijkt dat ze ook haar pols gebroken had. Door de inmiddels ontstane scheefgroei, komt het met haar pols eigenlijk niet meer goed.

Niet aangeboren hersenletsel

Moeder Dana: “Sharon is niet meer de oude geworden. Het gaat nu goed met

haar, maar mensen die haar kennen, zien dat ze anders is dan voor het ongeval. Ze heeft een beschadiging aan haar rechterhersenhelft. Voor het ongeval was ze heel zelfstandig, had dromen en stond nuchter in het leven. Sharon is nu sneller moe en heeft problemen met concentreren en haar geheugen werkt niet goed.” Sharon vult aan: “Ik kan er nu wel goed mee omgaan. Ik heb allemaal trucjes geleerd, zoals dingen opschrijven op briefjes en in mijn agenda.”

Doorzetter

Ondanks de lichamelijke gevolgen, hervat Sharon na een half jaar haar opleiding tot tandartsassistent. Tegen alle verwachtingen in lukt het haar de opleiding af te maken. Moeder Dana: “Sharon is een echte vechter. Haar herstel ging gezien de omstandigheden eigenlijk heel snel. Ze wilde ook zo graag.” Inmiddels werkt ze parttime als tandartsassistent. Sharon: “Ik rij geen scooter meer, maar heb nu mijn rijbewijs en kan lekker met de auto naar mijn werk.”

Bemiddeld contact

De veroorzaker van het ongeval schrijft al vrij snel na het ongeval een brief aan Sharon. Ook wil hij langskomen in het ziekenhuis maar dat is nog te snel. Het is duidelijk dat hij contact wil. Eerst schrijven ze wat heen en weer. Het blijkt dat de veroorzaker zich heel schuldig voelt. Sharon: “Maar hij had geen schuld. Hij kon er ook niks aan doen. Er is toch niemand die in zijn auto stapt met het idee om iemand aan te rijden!” Ruim een jaar na het ongeval is Sharon er aan toe en besluit ze samen met haar moeder om via Perspectief Herstelbemiddeling een gesprek met de veroorzaker aan te gaan. Sharon: “Ik deed het vooral voor hem. Om te laten weten dat het goed met me gaat. En dat zou mij dan ook weer een beter gevoel geven. Ik was ook benieuwd naar zijn verhaal. Het gesprek zou me kunnen helpen om het ongeval meer af te sluiten.”

‘Toen kon ik toch naar Lowlands’

Goed voorbereid in gesprek

De bemiddeling wordt met bemiddelaar Lieke Knoop Pathuis voorbereid. Moeder Dana: “Omdat het toch wel emotioneel kon worden, leek het ons goed om het via een professional te laten verlopen. Dat ging heel zorgvuldig. Het gesprek met de veroorzaker werd op een neutrale plek geregeld. We wisten van tevoren wat we gingen zeggen en wat we van de veroorzaker konden verwachten.” Sharon: “Ik was wel zenuwachtig. Je gaat toch de man ontmoeten die je leven heeft veranderd. Ik wist dat hij er heel erg mee zat.” Het gesprek duurt alles bij elkaar twee uur. Sharon neemt haar ouders mee en de veroorzaker zijn vrouw. Hij vertelt wat hij van het ongeval weet en Sharon en haar moeder over de periode daarna en haar herstel. “Ik wilde laten weten dat ik hem niets kwalijk nam. Ik ben nooit boos op hem geweest. Soms wel op de situatie, als ik moe ben of iets niet kan, maar dat is logisch. Ik weet nu zeker dat de veroorzaker niets aan het ongeval kon doen.”

Mooi gebaar

In het ziekenhuis en tijdens de revalidatie houden de ouders van Sharon regelmatig de wacht en maken foto's voor een fotoboek zodat Sharon later kan terugzien en lezen wat er in die tijd gebeurde. Dana: “De avond voor het ongeval had Sharon kaartjes gekocht voor Lowlands. Daar wilde ze zo graag heen. Toen ze in coma lag, fluisterden we regelmatig in haar oor ‘denk aan Lowlands.’ Een half jaar na het ongeval, ondanks dat ze nog midden in haar herstel zit, gaat ze er heen met haar vriendin. Niet kamperen zoals de bedoeling was maar wel één dag. Sharon: “Tot mijn grote verrassing ging die ochtend de bel en stond er een echte limousine voor de deur. Hoe het precies zit weet ik niet, maar die was door de veroorzaker geregeld!”

Hoofdstuk goed afsluiten

Nu ruim vier jaar na het ongeval en drie jaar na de bemiddeling gaat het goed met Sharon en haar ouders. Moeder Dana: “Door de aansprakelijke verzekeraar is alles rondom het ongeval goed afgehandeld. De veroorzaker werkte aan alles mee. We hebben het goed afgesloten.” Sharon: “Het ongeval zal altijd een deel van mijn leven blijven, maar ik heb er mee leren leven. Ik raad anderen een bemiddeling met de veroorzaker aan als ze voelen dat ze er aan toe zijn. Je moet het voor jezelf doen.” ♦

Advertentie

- Specialistische (praktijk) begeleiding
- Verkeerstrauma's & Fobiën
- Verkeersangst & Rijangst
- Bedrijfsongevallen
- Coaching & Counselling
- Arbeidsre-integratie
- Ongevallenanalyse (lid EVU)

24/7

www.raned.nl

Tel.: 0252-533 044

E-mail: info@raned.nl

Iedereen heeft talent

Van 22 t/m 25 juni jl. stond Breda in het teken van de ParaGames Breda. Dit is het grootste tweejaarlijkse sportevenement in Europa voor sporters met een lichamelijke beperking van alle niveaus. Sporters uit binnen- en buitenland kwamen naar Breda om daar op verschillende locaties in de stad hun sport te beoefenen. Naast de Paralympische Spelen is dit evenement een van de weinige waar zoveel verschillende sporten op hetzelfde moment plaatsvinden en sporters elkaar kunnen treffen. Het was wederom een groots festijn. Wilt u in 2019 zelf meedoen, sporters aanmoedigen of het evenement sponsoren, houd dan de site www.paragamesbreda.nl in de gaten. Hier volgt u alle ontwikkelingen en nieuwtjes.

Ga naar onze website en bekijk op onze filmpagina de terugblik op de ParaGamesBreda 2017. ♦

‘Mantelzorg doe je samen’

Op vrijdag 10 november a.s. vieren we de dag van de mantelzorg. Nederland telt circa 1,1 miljoen mantelzorgers die meer dan acht uur per week én langer dan drie maanden zorgen voor een ander. Tussen 150.000 en 200.000 mantelzorgers voelen zich zwaar belast of zelfs overbelast. Dit zijn de mantelzorgers die 24 uur per dag zorg geven. Mantelzorg komt er altijd extra bij, naast andere zaken in het leven die belangrijk zijn, zoals een gezin, werk, hobby en sociale contacten. Voordat dat ‘extra’ teveel wordt, is het belangrijk hulp in te roepen. Bijvoorbeeld de hulp van Marie Augustijn, mantelzorgmakelaar, zij neemt regeltaken over, zodat de mantelzorger minder belast wordt en de zorgtaken zelf kan blijven uitvoeren. LetselschadeNEWS sprak met Marie over haar werk en mantelzorg.

Door Floor Verhees

Marie Augustijn

Marie Augustijn-Heesters

Geboren 17 oktober 1958 te Eersel.

Getrouwd, moeder van drie kinderen.

Ik kom uit een gezin van zeven kinderen waar opa en oma bij inwoonde. Daardoor was ik al jong bekend met het begrip mantelzorg.

Naast mijn werk als mantelzorgmakelaar ben ik ook trouwambtenaar en mantelzorger voor mijn ouders. In 2009 ben ik begonnen met mantelzorgondersteuning in de gemeente Rucphen, waar ik zeven jaar ouderenadviseur was en dagverzorgingen heb opgezet in vijf omliggende kerkdorpen.

In 2010 behaalde ik mijn diploma Mantelzorgmakelaar en ben lid geworden van de beroepsvereniging mantelzorgmakelaars (www.bmzm.nl). In 2014 is mijn werkgebied uitgebreid met de gemeente Roosendaal om hier mantelzorgondersteuning vorm te gaan geven. Dit jaar behaalde ik mijn diploma consulent wlz (wet langdurige zorg)/wmo (wet maatschappelijke ondersteuning).

Jaarlijks organiseer ik samen met mijn collega's Kitty Kiezenberg en Helmi van Zeggeren de dag van de mantelzorg in Rucphen en Roosendaal met het thema 'Ontspanning en verwennen'. Dit jaar komen we bijeen in de Ski-dome in Rucphen waar workshops worden gegeven en ruimte is voor ontspanning. Hiervoor is altijd veel belangstelling.

SPECIALIST AAN HET WOORD

Marie Augustijn werkt als mantelzorgmakelaar bij Mantelzorgsteunpunt Roosendaal en Rucphen. Sinds de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 van kracht is, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die thuis hulp nodig hebben. Mantelzorgers spelen daarin een belangrijke rol, want zij zijn vaak degenen die een groot deel van de uitvoering voor hun rekening nemen. De overheid trekt zich steeds meer terug en legt vaker het probleem op het bordje van de zorgvrager neer en dus indirect ook bij de mantelzorger. Met dat uitgangspunt in mijn achterhoofd schuif ik aan tafel bij Marie. Maar eerst wil ik weten wat haar taak als mantelzorgmakelaar inhoudt? “Naast het bieden van een luisterend oor en het samen opzoek gaan naar oplossingen, neem ik de regeltaken over. Dat kan betekenen dat ik een afspraak met de thuiszorg ga maken voor een huisbezoek, organisaties benader die extra ondersteuning kunnen bieden, een aanvraag voor een indicatie indien of in gesprek ga met een werkgever. Vaak komt het neer op het regelen en organiseren van praktische zaken.”

‘Een luisterend oor is soms voldoende’

Wanneer word jij benaderd?

“Dat is natuurlijk heel verschillend en afhankelijk van de situatie. Maar meestal wordt pas hulp ingeschakeld als de situatie niet meer in de hand te houden is. De mantelzorger raakt overbelast en verliest daardoor grip op de taken die er liggen. Pas dan kom ik in beeld. Op zo'n moment is het belangrijk om eerst in kaart te brengen waar de mantelzorger in vastloopt, welke taken liggen er, wat zou uitbesteed kunnen worden en wat zeker niet. Door inzichtelijk te maken wat er ligt, ontstaat ook bij de mantelzorger al veel meer lucht. Soms kan zo'n gesprek al wonderen doen, waardoor iemand zelf de situatie weer overziet.”

Als een goed gesprek de oplossing is gebleken, dan ga jij weer uit beeld?

“Ja, als de situatie dat toelaat wel en de mantelzorger ermee verder kan. Maar er zijn genoeg situaties waarna je samen, niet alleen met de mantelzorger, maar ook met de zorgvrager, gaat bekijken wat veranderd zou kunnen worden om opnieuw grip op de zorgtaken te krijgen. En natuurlijk, het liefst blijvend, uit de overbelasting komt. Het is de kunst om tot een systeem te komen waarbij de mantelzorger in staat is om het vol te houden. Al dan niet met hulp van familie en vrienden of professionele organisaties. Vergeet niet dat

Groepsfoto mantelzorgweekend

mantelzorger en zorgvrager niet voor de zorgsituatie hebben gekozen. Denk aan een verkeersongeval waarbij de partner ernstige letselschade heeft opgelopen en langere tijd thuis verzorgd moet worden. Zoiets overkomt je en vervolgens moet men gaan handelen zonder kennis van zaken. Denk aan de mogelijkheid om zorg in natura aan te vragen of juist een persoonsgebonden budget. Bij welke instantie kan ik aankloppen voor zorg? Waar heb ik recht op? Allemaal vragen waar niet meteen een antwoord paraat staat. In veel gevallen zie ik dat de overbelasting voortkomt uit onwetendheid en door de bomen het bos niet meer zien. Als mantelzorgmakelaar ben je bekend in de regio en daardoor ken je ook alle regionale zorgaanbieders en andere initiatieven. Dat is natuurlijk essentieel om je werk goed te kunnen doen en snel te kunnen schakelen. Je moet de weg kennen."

'Velen vinden mantelzorg vanzelfsprekend'

Je zegt dat mantelzorgers niet vrijwillig hebben gekozen om de zorg op zich te nemen. Ze zijn er als het ware ingerold?

"Een verkeersongeval is daarvan een goed voorbeeld. Van het een op het andere moment is de situatie dusdanig veranderd, dat je bijvoorbeeld je partner moet gaan verzorgen. Voor veel mensen is dat vanzelfsprekend om te doen. Net als de zorg voor ouders of een kind. Maar dat neemt niet weg dat de zorg voor de ander soms ook erg zwaar kan zijn. De relatie tussen zorgvrager en mantelzorger kan er voor zorgen dat het lastig is om zorg uit handen te geven.

Daarnaast is een zorgproces meestal een geleidelijk proces, waarin de zorg voor de ander steeds groter en intensiever kan worden. Er hoeft zeker niet altijd sprake van herstel te zijn. Overbelasting sluipt er dan langzaam in. Vergeet niet dat veel mantelzorgers naast de zorg voor een partner of een ouder, ook nog een baan, een gezin of andere bezigheden hebben. Er zijn veel gevallen bekend waarbij de omgeving niet echt weet wat er zich thuis afspeelt en hoe zwaar de zorg dus kan zijn. Er rust nog altijd een taboe op mantelzorg. Veel mantelzorgers praten niet met anderen hierover."

Misschien wel met andere mantelzorgers?

"Twee keer per jaar organiseren we een mantelzorgweekend, zodat overbelaste mantelzorgers een paar dagen flink in de watten worden gelegd. En natuurlijk in contact komen met andere mantelzorgers. Er wordt heel wat af gepraat tijdens

zo'n weekend. Het is dan ook bijzonder hoeveel blijvende vriendschappen uit deze weekenden voortkomen. Vriendschap geeft steun om na het mantelzorgweekend de draad weer op te pakken, want sommigen willen liever nog niet terug naar huis. En dat is heel begrijpelijk als je weet wat er allemaal op je wacht."

Het mantelzorgweekend kan alleen slagen met hulp van anderen?

"In eerste instantie bieden meestal de familie en vrienden aan om te helpen. Soms is het nodig om professionele hulp in te schakelen. In de voorbereiding naar het mantelzorgweekend wordt duidelijk welke zorg eenvoudig over te dragen is en wat juist moeilijk. Dat kan te maken hebben met het loslaten van taken van de mantelzorger zelf. Ook dat is een proces. Naderhand hoor je trouwens vaak terug van degenen die de zorg dat weekend hebben overgenomen wat de

werkelijke impact is op het dagelijkse leven. Soms heel confronterend voor de omgeving, maar wel goed. Er ontstaat begrip en daardoor wordt de omgeving geactiveerd om taken over te nemen en de mantelzorger wordt vervolgens

gestimuleerd om los te laten. Als dat proces op gang is gekomen, ontstaat er ook weer lucht. Dat is het mooie van mijn werk. De oplossing is vaak binnen handbereik. Mantelzorg doe je echt samen." ♦

Psychotherapie bij letselschade

Eind december vorig jaar waarschuwde de Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie (NVP) voor onterecht gebruik van de beroepstitel psychotherapeut. Want, zo berichtte de NVP, patiënten zijn veelal in de veronderstelling dat iedere vrijgevestigde therapeut met een praktijk voor psychotherapie ook een echte, dat wil zeggen BIG-geregistreerde, psychotherapeut is. Toch blijkt dat niet altijd het geval. LetselschadeNEWS klopt aan bij Frans Peterse, BIG-geregistreerd psychotherapeut, die ons vertelt wat we van zijn beroepsgenoten mogen verwachten tijdens een therapeutisch traject en, nog belangrijker, hoe herkennen we kwaliteit?

Door Floor Verhees

Frans Peterse

GEZONDHEIDSZORG

Volgens de NVP is er kennelijk sprake van geen zuiver gebruik van de beroepstitel Psychotherapeut. Hoe weet ik of een psychotherapeut de juiste kwalificaties heeft?

Psychotherapie wordt gegeven door een deskundige die binnen het kader van de wet op de BIG (Beroep Individuele Gezondheidszorg) geregistreerd is als psychotherapeut (art.3) dan wel als klinisch psycholoog of psychiater (art.14). De behandelaar is gehouden zich aan de cliënt en andere belanghebbenden conform zijn BIG registratie(s) te presenteren. Vanaf de inwerkingtreding van de wet BIG is het voeren van de kwalificatie psychotherapeut voorbehouden aan expliciet als zodanig geregistreerden. Voor behandelaars die niet in het BIG register als psychotherapeut opgenomen zijn, zijn geen wettelijke beletselen om hun therapeutische activiteiten onder de noemer psychotherapie aan te bieden. Hier gaat het dus om, want dat betekent dat iedereen psychotherapie mag aanbieden. Een cliënt dient daarom alert te zijn of degene die de therapie aanbiedt ook als psychotherapeut geregistreerd staat in het BIG-register. Pas dan weet men of de persoon in kwestie ook daadwerkelijk gekwalificeerd is als psychotherapeut. Kijk altijd op www.bigregister.nl of een zorgverlener geregistreerd staat. Sinds kort bestaat ook een kwaliteitsregister.

Wat kan er dan precies mis gaan? Of baat het niet, dan schaadt het niet?

Het kan best meevallen, maar ook tegenvallen. Je bent in de veronderstelling dat je bij een gekwalificeerde hulpverlener bent aan wie je jezelf met je probleem of problemen toevertrouwt en dan blijkt het niet zo te zijn. De kwaliteit wisselt vanzelfsprekend sterk en er is geen extra overheidsgereguleerd toezicht. Men kan ook geen klacht indienen bij de beroepsvereniging en bij de inspectie als er geen sprake is van een BIG-registratie.

BIG-geregistreerde psychotherapeut dus. Wat wordt nu verstaan onder echte psychotherapie?

Psychotherapie is een behandelmethode, net zoals psychiatrie en klinische psychologie en heeft als doel mensen bij te staan in een veranderingsproces, dat leidt tot het opheffen, verminderen van en/of beter leren omgaan met psychische problemen, conflicten, stoornissen en/of klachten. Door het bewustwordingsproces tijdens de therapie leert men met pijnlijke gevoelens en herinneringen om te gaan, weet men beter wie men is, wat zijn behoeften en verlangens zijn en hoe men beter voor zichzelf kan zorgen. Psychische problemen kunnen ook gevolgen hebben voor het sociale leven en

de gezondheid. Bij psychotherapie staat vooral het gesprek centraal om tot een dialoog te komen tussen behandelaar en cliënt. Mocht medicatie nodig zijn, dan wordt de huisarts en eventueel de psychiater erbij betrokken. Overigens, zijn er ook psychiaters die tevens psychotherapeut zijn.

Wanneer en door wie wordt doorverwezen naar een psychotherapeut?

Een cliënt kan naar aanleiding van een gesprek bij de huisarts worden doorverwezen naar een psychotherapeut. Cliënten kloppen ook uit eigen initiatief aan voor therapie. Aanleiding voor een behandeling zijn meestal persoonlijke problemen en/of klachten als gevolg van een (ingrijpende) gebeurtenis. Die gebeurtenissen zijn vaak zeer uiteenlopend van aard, van pesterijen in de jeugd, mishandeling, scheiding, verlies, trauma's, persoonlijkheidsproblemen die negatief gedrag veroorzaken. Klachten kunnen bestaan uit bijvoorbeeld nare herinneringen, herbelevingen, depressieve gevoelens, paniek- of angstaanvallen, woedeaanvallen, huilbuien, agressie, slaapproblemen en vormen van negatief destructief gedrag. Het zijn belemmeringen en blokkades om positief in het leven te staan. Of anders gezegd, deze klachten leiden ertoe dat men zich in het dagelijkse bestaan beperkt voelt om goed te functioneren.

Advertentie

Wij onderzoeken voor u de toedracht van de aanrijding:

- Snelheden en plaats op de weg
- Zicht en omstandigheden
- Verkeerslichten
- Virtuele reconstructie

Informeer naar de mogelijkheden voor een Quick-scan

www.baanhofman.nl
0164 – 652099

Hoor vaak van cliënten dat zij bij de praktijkondersteuner van de huisarts terechtkomen. Wat vindt u daarvan?

Bij de huisarts werkt nu inderdaad meestal een praktijkondersteuner huisarts geestelijke gezondheidszorg, ofwel afgekort POH.GGZ. Voor de eerste opvang bij psychische problemen. Na een beperkt aantal gesprekken wordt de huisarts geadviseerd en deze kan verder verwijzen naar de zogenaamde verschillende opties, in vakjargon ook wel 'lijnen' genoemd. Zo is er de eerste lijn van de basis-psycholoog, waarbij een

beperking is van het aantal gesprekken. De tweede lijn betreft de meer gespecialiseerde lijn van psychotherapie of psychiatrie. Hierbij is geen beperking van het aantal gesprekken of sessies. De derde lijn is opname in een ziekenhuis waar een psychiatrische afdeling is. Er bestaat dus een soort hiërarchische opbouw van ernst en/of deskundigheid.

En letselschadeslachtoffers?

In de meeste gevallen wordt na een ernstig (verkeers)ongeval Slachtofferhulp ingeschakeld. De politie neemt over het algemeen daartoe het initiatief.

Voor slachtoffers is een ongeval erg ingrijpend. Slachtofferhulp zorgt voor de eerste opvang, niet alleen psychische steun maar ook vooral om 'dingen' te regelen. Het in kaart brengen van het letsel en de slachtoffers adviseren waar men verder voor hulp terecht kan. Ik moet hierbij zeggen dat wij mensen op psychisch vlak ook een eigen herstellend vermogen hebben om problemen aan te pakken en op te lossen. Niet altijd is professionele hulp noodzakelijk. Psychotherapie komt meestal pas later in beeld, omdat het besef van psychische ontreddering pas later wordt

'Vertrouwen is de basisvoorwaarde'

ervaren. Soms ook na het fysieke herstel. Na het ongeval is het bestaan, het leven meestal niet meer vanzelfsprekend. Je bent iets verloren. Meestal is het gevoel van veiligheid aangetast en het zelfvertrouwen. Een slachtoffer is zichzelf niet meer en sociaal ervaart men vaak minder houvast. Men voelt zich naar verloop van tijd steeds meer onbegrepen. Ook een schuldgevoel kan een deel zijn van de pijn. In de praktijk merk ik dat mensen de neiging hebben om het inschakelen van professionele hulp uit de weg gaan: 'Ik weet zelf best wat er aan de hand is en wat goed voor mij is'. Hoewel dat heel begrijpelijk is, heeft het op de lange termijn meestal niet het gewenste effect. Een andere belemmering is dat mensen niet afhankelijk willen zijn en daarom therapie voor zich uit schuiven. Er is weerstand tegen hulp. Dit is uiteraard voor de therapeut een belangrijk aandachtspunt, want voordat er een effectieve samenwerkingsrelatie tussen therapeut en cliënt ontstaat, dient er wel een basis van vertrouwen en wederkerigheid te zijn. Pas dan is het mogelijk om werkelijke veranderingen in gang te zetten.

Oké, dus alles begint bij vertrouwen en wederkerigheid?

Ja, uiteindelijk is dat een basisvoorwaarde. Neemt niet weg dat er in het begin wantrouwen en weerstand kan zijn. Voordat er überhaupt sprake kan zijn van vertrouwen en wederkerigheid, zal eerst onderzocht moeten worden of psychotherapie voldoende geïndiceerd is. Daarom zullen we samen een hulpvraag formuleren. Gedurende één of meerdere intakegesprekken kan ik in kaart brengen of ik kan aansluiten bij de hulpvraag van de cliënt. Daarnaast is het natuurlijk van belang dat mijn werkwijze en houding de cliënt aanspreken en dat deze de verwachting heeft dat de behandeling kans van slagen heeft. In deze fase moet voor cliënt ook helder zijn dat hij vooral zelf aan de slag moet. Therapie vergt veel van de persoon zelf. Dat moeten mensen zich van te voren goed realiseren.

Wat bedoel je met jouw werkwijze? Zijn er verschillende?

Iedere psychotherapeut is ook geschoold in een bepaald specialisme bijvoorbeeld in cognitieve gedragstherapie of zoals ikzelf in de Cliënt-centered of expertiëntiele psychotherapie. Bij de een ligt het accent op het denken en gedrag en bij de ander op dat van de persoonlijke ervaring en de betekenis. Het

zijn verschillende routes om bij hetzelfde uit te komen. Zo zijn er meerdere methodes die alle een bepaald uitgangspunt en visie hebben. Je ontwikkelt in de loop der jaren een eigen stijl en werkwijze en je maakt gebruik van meerdere technieken, waardoor je een bredere benadering hebt.

Hoe gaan precies die intakegesprekken?

Zoals eerder aangegeven heeft een behandeling alleen kans van slagen als er sprake is van vertrouwen en wederkerigheid. Vanaf de intake kan dat verder groeien. Dat is nodig, zodat er ruimte ontstaat om te kunnen samenwerken voor het bewustwordingsproces. De intakegesprekken zijn erop gericht om elkaar beter te leren kennen. Je bent gericht op het ongeval. Je gaat in op wat er is gebeurd, wat ging vooraf aan het ongeval, wat was de eigen beleving. Deze eerste stap noem ik een openlegend proces. Niet alleen de feiten maar ook de eigen belevingen komen aan de orde. Het kan erg gedetailleerd zijn. Maar door het hele verhaal te vertellen komen ook weer herbelevingen aan de oppervlakte. Tijdens deze gesprekken neemt eventuele weerstand meestal af en ontstaat er meer openheid. Stap voor stap kan ik aan de hand van de gesprekken tot een diagnose komen. Na een ernstig ongeval kan dat bijvoorbeeld een Posttraumatische Stress

Advertentie

**Laat letsel
geen beletsel zijn!**

Schakel bij letselschade altijd professionele hulp in.

**De LetselSchade
Psychologen**

www.deletselschadepsychologen.nl

PTSS. Niet iedereen die iets schokkends meemaakt, krijgt overigens te maken met een PTSS. Waarom dat zo is, weten we nog niet. Het eigen herstellend vermogen?

Als de behandeling in gang is gezet, zijn er dus verschillende methodes die gebruikt kunnen worden?

Zodra de hulpvraag helder is geformuleerd en de diagnose duidelijk, volgt een plan van aanpak. Dat is per cliënt en hulpvraag verschillend. In de meeste gevallen vraagt een behandeling een concrete aanpak om vooral de angsten en de weerstanden te verminderen of zelfs op te heffen. Naast de openleggende, inzichtgevende en reflecterende gesprekken zijn er ook bepaalde technieken die kunnen worden toegepast. Ik noem er drie, maar er zijn veel meer technieken waar ik gebruik van maak. Maar uiteindelijk zijn het gesprek, de dialoog, het invoelen, het meeresoneren met de belevingen van de cliënt en het empathisch verstaan, het allerbelangrijkst.

1. Focussen is het richten van de aandacht op het lichamelijk ervaren van gedachten en emoties. Daar waar voelen, denken en gewaarworden van het lichaam bij elkaar komen. Het is een vorm van lichaamsgerichte therapie.
2. EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing), door het stimuleren van oogbewegingen van links naar rechts, wordt het natuurlijk verwerkingssysteem geactiveerd. De angst wordt gereduceerd en de cliënt kan weer het beeld van de ervaring zonder weerstand onder ogen zien. EMDR wordt veel toegepast bij PTSS. De methode is bewezen effectief.
3. Mentaliseren betekent kunnen nadenken over het eigen denken en voelen en dat van andere mensen, wat vervolgens het zelfreflecterend vermogen van de cliënt vergroot.

Stoornis (PTSS) zijn. Alvorens ik deze diagnose stel, heb ik de symptomen behorend bij een PTSS, getoetst aan de hand van het classificatiesysteem DSM 5 (waarin de criteria uitvoerig staan beschreven). Zorgvuldigheid en tijd zijn altijd leidend. Het is overigens voor een cliënt dikwijls zeer confronterend om de diagnose PTSS te krijgen. Anderszijds krijgt de traumatische ervaring daardoor wel meer herkenning en erkenning.

Ben je als psychotherapeut bevoegd om deze diagnose te stellen. Is dat niet aan de psychiater?

Interessante vraag. Ja, want de psychtherapeut heeft de bevoegdheid als hoofdbehandelaar en is dan verantwoordelijk voor het hele proces.

Wat is een Posttraumatische Stress Stoornis precies?

PTSS is de verzamelnaam voor een groep klachten die kunnen ontstaan na het meemaken van een schokkende, traumatische gebeurtenis. Ieder mens maakt nare dingen mee. Dat hoort bij het leven. Meestal verdwijnt zo'n

nare gebeurtenis na verloop van tijd uit onze gedachten. Maar sommige ervaringen zijn zo schokkend dat iemand ze moeilijk kan vergeten. Dat geldt bijvoorbeeld voor een ernstig verkeersongeluk, een overval, mishandeling of seksueel geweld. Zo'n gebeurtenis kan iemands leven helemaal ontregelen. Het kost vervolgens tijd om daarvan te herstellen, te verwerken. Hoe lang zo'n herstel/verwerking duurt, is voor iedereen verschillend. Maar het kan ook zo zijn dat het helemaal niet lukt de schokkende gebeurtenis te verwerken. Er ontstaan lichamelijke en psychische klachten, zoals hartkloppingen, somberheid en snel schrikken. Slapeloosheid en depressies, boosheid, soms totale ontregeling van je bestaan. Zulke klachten verwijzen mogelijk naar een PTSS. Dan is de gebeurtenis zo schokkend geweest, dat men last blijft houden van veel spanning en stress. PTSS kan meteen na een schokkende gebeurtenis optreden, maar dat hoeft niet altijd. Soms kan het jaren duren voordat iemand last krijgt van een

De methodes maken onderdeel uit van de totale behandeling?

Therapeutische technieken dienen uitsluitend in een psychotherapeutisch proces toegepast te worden. Tijdens het proces wordt een nieuw verhaal verteld. Het oude verhaal is verloren geraakt door de traumatische ervaring. We kennen allemaal wel het gezegde 'Op verhaal komen', wat zoveel betekent als uitpuffen, uitrusten en op krachten komen. Wanneer je een nieuw levensverhaal hebt ontwikkeld, dan is er weer perspectief en hoop. Je kunt weer verder. Het probleem hoeft dan nog niet per se opgelost te zijn, maar met een nieuw houvast en vertrouwen heb je weer grond onder je voeten. Dat moment kan de afronding zijn van de therapie. Psychotherapie wordt ook wel eens betiteld als een pelgrimstocht.

EMDR wordt vaak gezien als een wondermiddel. Wat vind jij?

Het klopt dat slachtoffers wordt voorgehouden dat 4 à 5 sessies genoeg zijn om in 80% van de gevallen te genezen. Het is regelmatig deze suggestie die mensen tijdelijk beter doet voelen. Bij complexere trauma's in combinatie met een kwetsbare persoonlijkheidsstructuur zie je toch vaak dat er geen quick fix is. EMDR is helpend om de angstspanning als gevolg van traumatische gebeurtenissen te doorbreken en te verminderen. Maar EMDR zal daarom binnen een psychotherapeutisch verwerkingsproces toegepast dienen te worden en niet los daarvan. Helaas is EMDR-therapie speelbal geworden van commerciële belangen bij diegenen die kosten proberen terug te dringen.

Wat valt je op bij letselschadeslachtoffers?

Het verbaast mij dat aansprakelijkheidsverzekeraars geregeld zo moeilijk doen over kosten van psychotherapie. Het is zeer frustrerend en teleurstellend als een coöperatieve houding ontbreekt en zij wantrouwend staan ten opzichte van rapportage, de toegepaste behandeling en behandelingsvorm. Er zijn meer wegen die naar Rome leiden dan enkel cognitieve gedragstherapie en EMDR. Het is immers een investering en zal toch schadeverminderend werken. Ook merk ik dat het soms twee stappen vooruit en drie terug is. Als ik vooruitgang boek op mentaal vlak, kan maanden werk zomaar ongedaan worden gemaakt door een kritisch medisch advies of afwijzing van een schadepost door een verzekeraar. Dat helpt natuurlijk allemaal niet. Nogmaals, de verzekeraar is deelgenoot aan het herstel van de schade van het slachtoffer, zowel materieel als psychisch. Laat door het trainen die schade niet groter worden, is mijn dringende boodschap aan de verzekeraars.

Je bent de 65 jaar inmiddels gepasseerd. Ervaar je je werk nog steeds als inspirerend?

Net zoals bij beroepen als advocaat, artiest of kunstenaar speelt leeftijd geen rol. Zolang je je vak nog zelfstandig kunt uitoefenen en niet afhankelijk bent van een instelling of bedrijf, kun je doorwerken. In mijn geval doe ik dat niet alleen voor mezelf, maar ik bewijs ook anderen een dienst. Bij het ouder worden en het verwerven van levenservaring, wordt ook de uitoefening van het vak psychotherapie steeds mooier en boeiender. Je hebt er veel voor moeten doen om psychotherapeut te worden. Daar stop je toch niet mee, tenzij je het niet meer kunt of er geen zin meer in hebt. Ik doe het graag om mensen te helpen, maar vooral om naar de verhalen te luisteren en om het goede gesprek. Door de eigen wijsheid, de eigenwijsheid, het tegendraadse ben je ook een gesprekspartner om een ander perspectief te ontwikkelen. Een goed psychotherapeut, houdt niet alleen zijn vak bij maar zal ook een kritische houding dienen te hebben tegenover dat wat er om hem heen gebeurt, want niets is zo maar vanzelfsprekend. ♦

Advertentie

AI 15 JAAR

laat mensen met letsel (weer) ondernemen

- arbeidsdeskundig onderzoek van ondernemers
- berekenen verlies arbeidsvermogen (vav)
- bedrijfskundige interventie voor ondernemers met letsel
- begeleiding van loondienst naar ondernemerschap
- kostenbesparing door snelle interventie

Bureau PerPlex
I: www.bureauperplex.nl
E: info@bureauperplex.nl

M: 06 2254 36 31
T: 074 278 35 77
F: 084 711 56 6

'Zorg dat jouw collega ook lid wordt van PEOPIL'

John Beer is sinds september 2016 voorzitter van PEOPIL: de Pan-Europese organisatie van letselschadeadvocaten en -juristen (PEOPIL) die in 1997 is opgericht omdat problemen in verband met rechtszaken rond persoonlijk letsel zich dikwijls uitstrekken tot buiten de nationale grenzen. Verder groeide onder advocaten steeds meer het besef dat rechtsstelsels in andere landen konden inspireren om te zoeken naar oplossingen voor juridische problemen in eigen land. John Beer legt uit waarom hij de taak van voorzitter op zich heeft genomen.

Tekst door Angela A.M. van Leeuwen

John Beer

Waarom heb je het voorzitterschap aanvaard?

'PEOPIL is een - al twintig jaar - bestaande organisatie met een goede infrastructuur. Er ontstaat steeds meer behoefte aan basiskennis van de wetgeving op het gebied van aansprakelijkheid en letselschade van de lidstaten. Er zijn inmiddels letselschadeadvocaten en -juristen aangesloten uit tientallen landen. Het verder uitbouwen van de internationale mogelijkheden voor het delen van kennis en netwerken tussen letselschadeadvocaten en -juristen acht ik van groot belang. Vanaf de oprichting ben ik actief binnen PEOPIL. Ik heb de medische aansprakelijkheidsgroep en daarna de productaansprakelijkheidsgroep c.q. massaschadegroep gecoördineerd. Mij is gevraagd om nu het voorzitterschap te bekleden. Ik vind het leuk en belangrijk om te doen en een bijdrage te kunnen leveren aan deze organisatie die ervoor zorgt dat internationale kennis op ons vakgebied nog toegankelijker wordt.'

Kan iedere letselschadeadvocaat of -jurist lid worden?

'PEOPIL is er niet alleen voor letselschadeadvocaten en -juristen die voor slachtoffers optreden; ook advocaten of juristen die voor verzekeraars optreden, kunnen lid zijn. Je hebt binnen de advocatuur drie groepen: slachtofferadvocaten, verzekeraarsadvocaten en er bestaan advocaten met een gemengd bedrijf waarin zowel voor slachtoffers als voor verzekeraars wordt opgetreden. In Nederland is er een vereniging van slachtofferadvocaten: ASP. Daar mogen dus alleen slachtofferadvocaten lid van worden. Verzekeraarsadvocaten en advocaten met een 'gemengd bedrijf' kunnen daar geen lid van worden, maar kunnen zich op grond van de opleidingseisen aansluiten bij de beroepsvereniging LSA (Vereniging van Letselschadeadvocaten).

'De markt vraagt om een keuze'

De categorie met een gemengde praktijk wordt overigens steeds kleiner, omdat met name de markt om een keuze vraagt. Net als bij de LSA mogen ook bij PEOPIL de drie categorieën advocaten lid worden. Als we ons hadden beperkt tot slachtofferadvocaten dan zouden, buiten Nederland en Engeland, maar heel weinig leden hebben kunnen toetreden omdat de scheiding in andere landen veel minder strikt is. Letselschadeadvocaten hebben daar veelal gemengde praktijken.'

Waarom zou iedere letselschadeadvocaat en -jurist in Europa lid moeten worden van PEOPIL?

'Voor PEOPIL is het belangrijk dat het aantal leden groeit. Hoe breder het draagvlak, hoe meer je kunt doen. Er zijn letselschadeadvocaten en -juristen met een geheel of gedeeltelijk internationaal getinte praktijk en collega's die zich minder met het buitenland bezighouden. Voor beiden is het belangrijk om lid te zijn of te worden van PEOPIL.

Advertentie

GSD ICT-SERVICES
Uw partner in ICT en Business Solutions

Bij ons komt uw website
pas écht tot zijn recht

~

Onze specialisaties

Website
Ontwikkeling

Applicatie
Ontwikkeling

Computer
Netwerk

Online
Marketing

Bezoek onze website www.gsd-ictservices.nl of bel naar 085-2735263

PEOPIL biedt een unieke internationale netwerkmogelijkheid. Geen enkele andere organisatie biedt de mogelijkheid om letselschadeadvocaten en -juristen uit zo veel verschillende jurisdicties te ontmoeten.

‘Het is belangrijk om van elkaar te leren’

De mogelijkheid om van elkaar te leren, is daarbij van belang voor alle collega's, ook voor degenen die zelf geen internationaal werk doen. Ik heb aan den lijve ondervonden dat ik in zaken bij de Nederlandse rechter veel profijt heb gehad van kennis die ik in het buitenland heb opgedaan. Zo maak ik me hard voor een nieuwe regeling met betrekking tot vergoeding van affectieschade, waar tot op heden nog geen wettelijke regeling bestaat. Dat laatste is gek, want waarom krijgen bijvoorbeeld ouders in Spanje, een land waar de levensstandaard lager ligt dan in Nederland, toch vier keer zoveel smartengeld als hun kind overlijdt? Juist omdat we het verlies van een kind allemaal vreselijk vinden, is het onverklaarbaar waarom in Nederland het smartengeldsysteem maar niet goed van de grond komt. Natuurlijk is verdriet niet in geld uit te drukken, maar

uit onderzoek van de Vrije Universiteit is wel gebleken dat smartengeld een vorm van erkenning is die juist een positieve invloed heeft op de rouwverwerking. Als er nu ouders van een overleden kind bij mij op kantoor komen en zij vertellen mij dat hun kind als gevolg van de fouten van een dronken arts is overleden, dan moet ik ze zeggen dat zij geen recht hebben op smartengeld. Alleen op een vergoeding van de begrafenis kosten, tenzij zij daarvoor zelf verzekerd zijn. Dan schaam ik mij voor het Nederlandse systeem. In bijna alle door ons omringende landen is het beter geregeld. Zelfs de advocaten van Malaysia Airlines stonden na de ramp met de MH17 versteld over de karigheid in Nederland. Ondertussen is het hoog tijd voor een nieuwe wet. Helaas is het wetsvoorstel vooralsnog zonder veel bewegingsruimte voor uitzonderlijke omstandigheden. Ik vind dat we verdriet niet in hokjes zouden moeten plaatsen en pleit voor een wet waar ook daarin beter moet kunnen worden voorzien. Het wetsvoorstel is inmiddels op 9 mei jl. goedgekeurd door de Tweede Kamer. Nu is het wachten op de Eerste Kamer, waar het vorige wetsvoorstel alsnog sneuvelde. Op 12 september jl. heeft de Eerste Kamercommissie antwoord ontvangen van minister Blok op vragen die zijn gesteld door de Eerste Kamerfracties. Op 26 september as. wordt tijdens de commissievergadering van de Eerste Kamercommissie voor Veiligheid en Justitie de nadere procedure besproken.

‘Het is van groot belang dat het ledenaantal groeit’

Momenteel telt PEOPIL ongeveer 500 leden. Wat ga je doen om ervoor te zorgen dat het ledenaantal van PEOPIL groeit?

‘Het precieze aantal letselschade-advocaten en -juristen wereldwijd is niet bekend, maar het zijn er zeker veel meer dan het huidige ledenaantal van PEOPIL. Het is van groot belang dat het ledenaantal groeit. Als voorzitter krijg je dit niet alleen voor elkaar. Ik wil de leden aansporen om collega's in hun jurisdictie op te roepen om lid te worden. Zorg dat jouw collega ook lid wordt van PEOPIL. Als voorzitter kan ik hierin ondersteuning bieden door in de verschillende landen aandacht te vragen voor het bestaan van PEOPIL en de voordelen van het lidmaatschap.’

Wat zijn dan die voordelen op inhoudelijk vlak?

‘Er is de mogelijkheid om te participeren in de groepen die per onderwerp zijn georganiseerd zoals de medische aansprakelijkheidsgroep en de product-aansprakelijkheidsgroep. Daar kun je als lid van PEOPIL met andere collega's, die dezelfde belangstelling hebben voor dat

onderwerp, in contact komen en informatie uitwisselen. Die groepen houden ook bijeenkomsten in Europa. In november 2016 was ik in Dublin bij de sport- en toerismegroepen die een gemeenschappelijke conferentie hadden belegd, in maart 2017 was ik bij de Young Lawyers Group in Malaga. In mei 2017 was er een Road Traffic Accident congres in München. Door het uitwisselen van elkaars problemen en oplossingen, kun je in diverse bijeenkomsten proberen tot veranderingen te komen en ook in individuele zaken komen soms de visies en creatieve ideeën van buitenlandse collega's van pas.’

Studenten kunnen ook lid worden van PEOPIL. Verjonging is een van de dingen die jij als voorzitter voor ogen hebt. Maar is het lidmaatschap en/of het bijwonen van congressen financieel haalbaar voor een student?

‘Iedereen snapt dat het belangrijk is om jongeren meer bij PEOPIL te betrekken. We zijn nu voor een belangrijk deel toch een organisatie die bestaat uit mensen die wat langer in het vak zitten. Dat moet zo blijven, maar er moet iets bij komen. Het Bestuur van PEOPIL gaat ouderen aanspreken om meer jongeren naar PEOPIL te sturen.’

Net als bij advocaten het lidmaatschap van de Jonge Balie?

‘Ja, het klassieke model is dat de jongere op het kantoor van de oudere werkt. De ouderen beslissen of de jongere advocaten wel of niet naar de congressen van PEOPIL mogen gaan. Het is de bedoeling dat de oudere ook betaalt voor de jongere. Het huidige bestuur van PEOPIL vindt het van belang dat meer jongeren zich als lid aansluiten en de conferenties bezoeken. Ik denk dat je je op de jongere moet richten door te vertellen dat PEOPIL voor hen ook interessant is. Maar je moet je ook richten tot de oudere advocaten die het in hun macht hebben om de jongeren te faciliteren. Wat PEOPIL kan doen, is verlaging van de lidmaatschapsgelden en van de gelden voor toegang tot onze bijeenkomsten voor deze jongeren. Daartoe worden maatregelen getroffen om dat mogelijk te maken.’

Je hebt een drukke praktijk als letselschadeadvocaat, je hebt mede een eigen kantoor en nu ben je ook voorzitter van PEOPIL. Qua leeftijd en ervaring ben je senior. Betekent dit in wijsheid loslaten en expertise overdragen?

‘Ik houd van de praktijk en het loslaten gaat mij niet gemakkelijk af. Kantoor biedt mij steun om alles zoveel mogelijk te kunnen combineren. Onderdeel van de wijze waarop wij op kantoor werken, is dat we ieders wijsheid, en dus ook de mijne, met elkaar delen. Laten we zien hoe ver ik kan komen zonder op korte termijn al te veel los te laten. Dat gaat goed, maar niet

‘PEOPIL is gebaat bij jongerenparticipatie’

vanzelf. Ik zoek en vind mijn ontspanning in de weekends in ons huis bij de zee, waar mijn hoofd leeg kan waaien.’

Tot slot: het is een jubileumjaar voor PEOPIL. Wordt dat nog gevierd?

‘Uiteraard laten we dat niet ongemerkt voorbij gaan. 7, 8 en 9 september 2017 vond het grote jaarlijkse congres plaats in Londen. We vierden tevens het 20-jarig bestaan van PEOPIL met een mooi educatief programma en een knallend feest. Het is mooi om te zien dat PEOPIL verder groeit en ook de jongere advocaten zich steeds meer aansluiten.’ ♦

Voor meer informatie over PEOPIL: www.peopil.com

Naschrift: op 2 juni jl. was John Beer precies veertig jaar advocaat.

Uit handen van burgemeester Eberhard van der Laan ontving hij de Koninklijke onderscheiding van Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Advertentie

Voor juridische hulp in Oostenrijk

- letselschade door ski-, bergsport en verkeersongevallen
- strafrecht in verband met ski-bergsport en verkeersongevallen

Stephan Wijnkamp is Nederlands sprekende advocaat gevestigd in Oostenrijk. Naast advocaat is Stephan Wijnkamp Oostenrijks-Landes-skileraar, lid van de Oostenrijkse Bergrettung en ervaren alpinist. Daardoor weet hij als geen ander de ongevalsituatie te analyseren en de juridische vertaalslag te maken. Ook voor ski- en bergsportgevallen in andere landen dan Oostenrijk wordt vaak gebruik gemaakt van zijn expertise.

Voor meer informatie www.bergsportrecht.eu

Ready to sport!

We weten het allemaal; bewegen is gezond. Toch blijkt uit de praktijk dat een fors deel van de ruim 13.000 jongeren met een lichamelijke beperking nog niet aan enige vorm van sport of bewegen doet. Dat is jammer, want sporten is meer dan alleen bewegen. Het is ook op een interactieve manier in contact komen met leeftijdsgenoten. Daarom hebben het NOC*NSF en de Rabobank Foundation de handen ineengeslagen om kinderen en jongeren tot 20 jaar kennis te laten maken met verschillende sporten. Samen zijn ze Ready to sport! gestart. Op zondag 24 september vond in Rotterdam de eerste Ready to sport!-dag plaats. LetselschadeNEWS sprak met Lars Cornelissen, projectmedewerker NOC*NSF, over dit nieuwe initiatief. Door Floor Verhees

Wat is 'Ready to sport!'?

Tijdens de Ready to sport!-dagen kunnen kinderen en jongeren tot 20 jaar in een rolstoel, met een prothese of een andere lichamelijke beperking kennismaken met allerlei sport- en beweegvormen en gebruik maken van bijbehorende sportmaterialen. Onder begeleiding van sportprofessionals gaan zij op zoek naar de sport die bij hen past.

Hoe kijk je terug op deze eerste dag?

Er was een goede opkomst van kinderen en jongeren met ouders. Het enthousiasme bij de deelnemers spatte er vanaf. De deelnemers hebben tijdens deze dag kunnen ervaren welke mogelijkheden er zijn en hebben kunnen ontdekken welke sport zij leuk vinden.

Waarom worden deze Ready to sport!-dagen georganiseerd?

We weten al langer dat veel kinderen en jongeren met een lichamelijke beperking niet of te weinig aan sport of bewegen toekomen. Zoals eerder gezegd, is dat jammer. Enerzijds omdat voor deze groep bewegen belangrijk is. Daarnaast is sporten ook een sociaal gebeuren. Het is fijn om samen met leeftijdsgenoten te bewegen en plezier te maken. Wanneer een deelnemer een geschikte sport heeft gevonden, is het van belang dat hij of zij ook wordt doorverwezen naar een sportaanbieder waar structureel een sport- en beweegaanbod is met goede begeleiding. Om dit voor elkaar te krijgen, worden studenten ingezet die deelnemers helpen bij het vinden van en meenemen naar de betreffende vereniging. Deze studenten zijn momenteel bezig met het volgen

Advertentie

**DE LETSELSCHADE
ACADEMY**

**LETSELSCHADE
NEWS**
een initiatief van Stichting

**25%
KORTING**
VOOR ABONNEES VAN
LETSELSCHADENEWS

Inspirerende cursussen en workshops voor o.a. letselschadeadvocaten, -experts, schaderegelaars, arbeidsdeskundigen en ondersteunend personeel.

LAST MINUTE AANBIEDING JAARREKENING LEZEN BIJ PERSONENSCHADE Donderdag 12 oktober 2017 9:30 – 17:00 uur €395,- NU SLECHTS €197,50 excl. BTW NIVRE 5 PE NOVA 6 onderwijsuren	SCORE 8,5 ORIËNTATIE LETSELSCHADE RECHT & PRAKTIJK Donderdag 16 november 2017 9:30 – 17:00 uur €395,- excl. BTW 6 onderwijsuren	SCORE 7,6 VERDIEPING LETSELSCHADE RECHT & PRAKTIJK Dinsdag 28 november 2017 9:30 – 17:00 uur €395,- excl. BTW NIVRE 6 PE NOVA 6 onderwijsuren
SCORE 7,3 BEDRIJFSKUNDE BIJ LETSEL- EN AOV-SCHADE Donderdag 9 november 2017 9:30 – 17:00 uur €395,- excl. BTW NIVRE 6 PE NOVA 6 onderwijsuren	REKENCURSUS: KINDSCHADE BEREKENEN LEZING: HERSTELCOACHING BIJ KINDEREN Dinsdag 21 november 2017 13:00 – 15:15 uur €295,- excl. BTW NIVRE 2 PE NOVA 3 onderwijsuren	NIEUW BASIS REKENKUNDE VOOR ONDERSTEUNERS IN DE LETSELSCHADEPRAKTIJK Dinsdag 6 februari 2017 9:30 – 17:00 uur €395,- excl. BTW 6 onderwijsuren

Kies nu voor het cursusabonnement 2017 voor €675,- p.p. (excl. BTW en incl. 25% abonneekorting) en meld u aan voor drie cursussen naar eigen keuze.

Kijk voor het volledige programma en direct inschrijven op www.stichtingletselschadenews.nl of bel voor meer informatie naar 076-530 25 39.

Fotografie Hélène Wiesenhaan

van het project 'mijn personal coach aangepast sporten' van de Hogeschool Inholland in Haarlem en vervullen dus een belangrijke rol bij de Ready to sport!-dagen.

'Sportplezier staat altijd op nummer 1'

Wat kunnen de deelnemers verwachten?

Bij Ready to sport! maken de kinderen en jongeren kennis met verschillende sporten, bijvoorbeeld een freerun parcours. Kinderen kunnen hier onder begeleiding van (para)sporters hun eigen grenzen verleggen. Juist tijdens deze sportvorm ontdekken kinderen vaak dat ze veel meer kunnen, dan ze aanvankelijk zelf dachten. Dat is goed voor het zelfvertrouwen. Met (eventueel aangepast) sportmateriaal en tips & tricks worden de kinderen zoveel mogelijk gesteund en gestimuleerd. Er zijn ook workshops, zoals 'rolstoelvaardigheden' gegeven door Kees-Jan van de Klooster.

Zijn ouders deze dag ook welkom?

Absoluut, graag zelfs. Speciaal voor ouders organiseren we een zogenaamd side-event. Zij kunnen hier terecht met

vragen over sporten met een beperking en eventuele belemmeringen met elkaar delen, zodat zij van elkaar weer kunnen leren. Vanuit de regio zal een consultant aangepast sporten aanwezig zijn om uitleg te geven over wat zij kunnen betekenen voor de kinderen en ouders.

Wie zijn de initiatiefnemers van dit evenement?

Ready to sport! is een initiatief van de Rabobank Foundation in samenwerking met het NOC*NSF. Zij gaan de komende jaren gehandicaptensport in Nederland versterken door meer mogelijkheden te creëren voor jongeren (t/m 20 jaar) met een lichamelijke beperking. De komende jaren worden meerdere zogenoemde 'Ready to sport!-dagen georganiseerd.

Wat is de oorzaak dat kinderen en jongeren met een lichamelijke beperking minder sporten dan hun leeftijdsgenoten zonder beperking?

Eén van de redenen waarom deze groep minder beweegt is de mismatch tussen vraag en aanbod bij de lokale sportverenigingen. Andere mogelijke belemmeringen die worden genoemd om te gaan sporten zijn; vervoer, gebrek aan deskundigheid bij sportorganisaties en te weinig passend sportaanbod. Recent wetenschappelijk- en praktijk-onderzoek wijst echter uit dat vooral

persoonlijke factoren als grootste belemmering worden ervaren. Iemand met een beperking weet vaak niet wat hij of zij wel kan en welke sportmogelijkheden er in de buurt zijn. Daarnaast worden mensen met een beperking gek genoeg niet altijd gestimuleerd om te gaan sporten. Terwijl de sociale omgeving wel een belangrijke motiverende voorwaarde is om te gaan sporten. Men vindt het lastig om (alleen) de eerste stap naar de vereniging te zetten. Hierbij kunnen familieleden, vrienden en kennissen, maar ook (toekomstige) sportprofessionals een doorslaggevende rol spelen door iemand letterlijk bij de hand te pakken en mee te nemen naar sport- en beweegactiviteiten.

Wat is het doel van deze dag?

De Rabobank Foundation en NOC*NSF willen zoveel mogelijk jongeren onder de 20 jaar met een lichamelijke beperking kennis laten maken met verschillende sporten. Daarbij kunnen zij gebruik maken van de passende sporthulpmiddelen om het juiste sportplezier te kunnen ervaren en zo hopelijk een leven lang te blijven sporten. Sterke open clubs, die goed aangesloten zijn bij het regionaal samenwerkingsverband gehandicaptensport, vormen de basis om meer kinderen dichtbij huis te laten participeren in de samenleving.

De eerste dag was een succes. Komen er nog meer Ready to sport!-dagen?

Op 21 oktober komen we naar Utrecht en op 16 november zijn we in Almere. Aanmelden kan via onze site www.readytosport.nl. Hier staat tevens alle informatie over Ready to sport!. We hopen beide dagen weer veel kinderen en jongeren te mogen verwelkomen. Want sporten is vooral heel erg leuk om te doen. ♦

ONZE WEBSITE

WWW.LETSELSCHADENEWS.NL

Afgelopen zomer was Breda het toneel van diverse sportevenementen, waaronder van donderdag 22 t/m zondag 25 juni jl. de ParaGamesBreda. Dit is het grootste tweejaarlijkse sportevenement in Europa voor sporters van alle niveaus met een lichamelijke beperking. Uit binnen- en buitenland kwamen sporters naar Breda. Op verschillende locaties in de stad konden zij hun sport beoefenen of andere sporters met een beperking ontmoeten. Zowel wedstrijden, demonstraties als clinics maakten deel uit van het programma. Dit jaar werden ook handbal en atletiek toegevoegd aan het sportprogramma en daarmee worden nu meer dan 15 verschillende sporten beoefend. In alle opzichten was het weer een geslaagd sportweekend. Voor een terugblik op de ParaGamesBreda gaat u naar onze website en bekijkt u op de filmpagina de sfeerimpressie.

Praat mee over de inhoud van letselschadenews

LetselschadeNEWS wil graag weten wat u van het magazine vindt. Daarom is er een lezersenquête gemaakt. Via www.letselschadenews.nl kunt u de enquête invullen. Op die manier helpt u mee aan de verdere ontwikkeling van het magazine. Heeft u zelf een inspirerend verhaal of bent u professional met uitgesproken ideeën over de begeleiding van cliënten? Laat het ons weten. Uw bijdrage is van harte welkom. Alvorens u zaken met ons deelt, wijzen we u graag op ons redactiestatuut en de folder van Slachtofferhulp genaamd 'Praten met de media: doen of niet doen?'. Beide kunt u op onze website terugvinden. ♦

WORD ABONNEE

SLACHTOFFER?
1 JAAR VERGOED
DOOR VERZEKERAAR!
Zie site voor voorwaarden.

Neem een
jaarabonnement op
LetselschadeNEWS
en ontvang vier
nummers voor
€ 42,40

BEL 076-5302539

JA,

Ik betaal € 42,40 voor een jaarabonnement van vier nummers*

NAAM _____ M/V

ADRES _____

POSTCODE _____

WOONPLAATS _____

TELEFOON _____

E-MAILADRES _____

☐ € 42,40 KAN AUTOMATISCH VAN DEZE REKENING WORDEN AFGESCHREVEN:

BANK/GIRO _____

HANDTEKENING _____

Postzegel niet nodig

LETSELSCHADE
NEWS

Antwoordnr. 10410
4800 VB BREDA

*Jaarabonnementen worden stilzwijgend voortgezet, tenzij er drie maanden voor het einde van het jaarabonnement schriftelijk wordt opgezegd.